

Van: Houben, Marianne [mailto:marianne.houben@vrln.nl] **Namens** Delissen, Con

Verzonden: vrijdag 12 april 2019 11:47

Onderwerp: Ontwerpbegroting 2020 en jaarverantwoording 2018 VRLN

Geachte griffiers,

Door het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord zijn vanmorgen de ontwerpbegroting 2020 en de voorlopige jaarverantwoording 2018 vastgesteld.

Bijgaand doe ik u de genoemde brieven met de ontwerpbegroting 2020 en de voorlopige jaarverantwoording 2018 digitaal toekomen. Tevens ontvangt u de "Begroting 2020 in één oogopslag". De brieven en bijbehorende documenten worden ook per post verzonden aan uw gemeenteraad.

Tevens wil ik u graag attenderen op het digitale publieksjaarverslag van de Veiligheidsregio dat in januari reeds is verschenen (publicaties.vrln.nl).

Uw raad wordt verzocht om vóór 21 juni 2019 de zienswijze op de begroting 2020 c.q. de reactie op de jaarverantwoording 2018 schriftelijk aan ons Algemeen Bestuur kenbaar te maken. Reacties die later ontvangen worden (maar vóór 5 juli 2019) worden mondeling ingebracht tijdens de vergadering van ons Algemeen Bestuur van 5 juli 2019.

Als u ondersteuning van de Veiligheidsregio wenst bij de behandeling van de genoemde stukken in commissie of raad zijn wij graag bereid bij de vergadering aanwezig te zijn voor het verstrekken van een toelichting of het beantwoorden van vragen. U kent daartoe met mij contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Con Delissen
bestuursadviseur

Bezoekadres Drie Decembersingel 50
5921 AC Venlo

Postadres Postbus 11
5900 AA Venlo

M +31 (0)6 23770608
T +31 (0)88 1190222
E c.delissen@vrln.nl
W www.vrln.nl

Aan de leden van de gemeenteraad

datum	12 april 2019	behandeld door	Claudia Knapen
uw kenmerk		telefoonnummer	+31881190288
ons kenmerk	UIT041253	bijlage(n)	2
onderwerp	Ontwerpbegroting 2020		

Geachte leden van de gemeenteraad,

Bijgaand bieden wij u de ontwerpbegroting 2020 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord voor zienswijze aan. De begroting is opgesteld op basis van de kadernota 2020. De kadernota 2020 is in december 2018 aan u toegezonden, waarbij u de gelegenheid is geboden om eventuele opmerkingen daarover kenbaar te maken. De gemeenten die hiervan gebruik hebben gemaakt, hebben een reactie hierop ontvangen. Voor zover direct van toepassing op de begroting 2020 zijn de opmerkingen in de bijgevoegde ontwerpbegroting verwerkt.

Beleidsplan 2020-2023

Ingaande 2020 treedt het nieuwe beleidsplan Veiligheidsregio voor de periode 2020 t/m 2023 in werking. Dit beleidsplan omvat zowel de crisisbeheersing alsook de brandweer en de publieke gezondheidszorg. Met het beleidsplan worden de kaders beschreven waarbinnen onze ambitie om in 2025 de veiligste en gezondste regio te zijn, gestalte krijgt. In de eerste jaarschijf van het beleidsplan ligt de nadruk op een flexibele jeugdgezondheidszorg, met aandacht voor een hoge deelname aan het vaccinatieprogramma, het inlopen van gezondheidsachterstanden, de verbetering van de paraatheid van de brandweer, de ontwikkeling van een moderne crisisbeheersing en een veiligheidsinformatiecentrum.

Paraatheid brandweer

Om een verantwoorde mate van paraatheid van de brandweer te garanderen is een extra investering nodig in met name vrijwilligers, beroepspersoneel, werving en opleidingen. Het bestuur heeft op basis van een advies van de bestuurlijke Commissie Paraatheid gekozen voor een vangnet voor borging van de paraatheid van de repressieve organisatie tot en met 2023. De maatregelen hiermee gepaard gaande leiden gefaseerd tot een kostenverhoging van € 2,18 miljoen in 2023. In de voorliggende ontwerpbegroting is de jaarschijf 2020 verwerkt, zijnde een extra bijdrage van € 1.520.000.

Ten aanzien van het voorstel paraatheid brandweer wordt geen afzonderlijk zienswijze traject doorlopen. Aan de gemeenteraden wordt middels dit schrijven gevraagd om in de zienswijze over de ontwerpbegroting 2020 expliciet aandacht te besteden aan de paraatheid van de brandweer en de uitwerking van dit nieuwe beleid. Om de noodzaak en de inhoud van maatregelen inzake de paraatheid brandweer goed uit te kunnen leggen, zijn er informatiebijeenkomsten voor raadsleden georganiseerd op 15 en 16 april en 9 mei 2019.

Tevens heeft het bestuur er voor gekozen om in de periode 2019-2020 uit te werken op welke wijze de brandweezorg na 2023 toekomstbestendig kan worden uitgevoerd. Hiervoor zal een nieuwe werkgroep in het leven worden geroepen.

Verder geven wij graag een korte toelichting op de overige financiële ontwikkelingen die zijn meegenomen in de ontwerpbegroting 2020.

Werkgeverspremie Zorgverzekeringswet (Zvw) vrijwilligers

Bij een interne audit op het personeelsinformatie systeem is naar voren gekomen dat de berekening van de werkgeverspremie Zvw voor vrijwilligers onjuist is uitgevoerd. De doorgevoerde correctie heeft een structurele kostenstijging ten aanzien van de kosten vrijwilligers tot gevolg. Voor de begroting 2020 gaat het om een bedrag van € 250.000.

Nieuw beleid

Bij het formuleren van haar beleidsdoelstellingen hanteert de Veiligheidsregio het uitgangspunt 'nieuw voor oud'. In een aantal gevallen is dit echter niet of slechts in beperkte mate mogelijk en is er sprake van een voorstel tot nieuw beleid. Dit wordt in de begroting ook als zodanig inhoudelijk toegelicht. In de kadernota 2020 zijn een aantal voorstellen nieuw beleid opgenomen. Deze voorstellen zijn ook meegenomen in de ontwerpbegroting 2020. Het gaat hier om een totaalbedrag van € 205.000 voor de volgende voorstellen:

- Het wegvallen van omgevingssubsidie (Impuls) bij risicobeheersing (€ 101.500);
- Deelname aan provinciaal informatie- en registratiesysteem risicobeheersing (€ 16.000);
- Een toename van evenementenadvisering bij crisisbeheersing (€ 75.000) en
- € 12.500 voor gemeentelijke processen als gevolg van gestegen bijdrage IFV en Rode Kruis.

Harmonisatie gemeentelijke bijdrage

De begroting 2020 is het vierde jaar van het ingroeimodel voor de harmonisatie gemeentelijke bijdrage. Met ingang van 2017 worden in de begroting verdeelsleutels gehanteerd voor de toewijzing van de kosten en opbrengsten van de diverse programma's over de deelnemende gemeenten. De verdeelsystematiek is met ingang van het begrotingsjaar 2020 volledig gebaseerd op de nieuwe systematiek.

Indexatie

Kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden in de gemeentelijke bijdrage meegenomen op basis van de meest recente Macro Economische Verkenning MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau voor de loonstijging. Voor de materiële kosten wordt de Index materiële Overheidsconsumptie (IMOC) uit de MEV toegepast.

Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden de lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdragen.

Weerstandsvermogen

Ter aanvulling van het weerstandsvermogen heeft het Algemeen Bestuur besloten tot het ophogen van de gemeentelijke bijdrage gedurende 4 jaar (2018-2021), met dien verstande dat positieve resultaten die in deze periode van 4 jaar worden behaald, in mindering gebracht worden op de bijdrage van het volgende jaar. Dit laatste is voor de begroting 2020 niet aan de orde. De voorgestelde onttrekking van het resultaat 2018 betekent dat de extra storting in 2020 nodig is. In de ontwerpbegroting is dan ook de volledige aanvulling ten bedrage van € 152.500 opgenomen.

Gemeentelijke zienswijze

Met in achtneming van de bepalingen in de wet gemeenschappelijke regelingen heeft u tenminste 8 weken de gelegenheid om de zienswijze van de gemeenteraad in te dienen voordat besluitvorming in het Algemeen Bestuur van de VRLN plaatsvindt.

Besluitvorming door het Algemeen Bestuur is voorzien op 5 juli 2019. Met het oog op tijdige doorgeleiding naar het Algemeen Bestuur verzoeken wij u om **vóór 21 juni 2019** uw eventuele zienswijze kenbaar te maken. Een eventuele later kenbaar gemaakte zienswijze kan uitsluitend mondeling worden ingebracht, mits deze vóór 5 juli bekend is.

Naast de ontwerpbegroting 2020 ontvangt u ter informatie de begroting in één oogopslag.

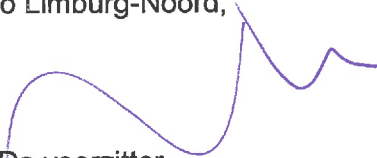
Mocht u behoefte hebben aan een mondelinge toelichting in de gemeenteraad of raadscommissie dan zijn wij daartoe gaarne bereid.

Met vriendelijke groet,

Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

De secretaris,
J.J. Rooijmans

De voorzitter,
A.S. Scholten

Veiligheidsregio Limburg-Noord

Begroting 2020

in één oogopslag

Veiligheidsregio Limburg-Noord bevordert de gezondheid en veiligheid en bestrijdt rampen en crisis in de regio Limburg-Noord. Door bundeling van krachten van GGD, brandweer, 15 gemeenten en andere partners zijn we op weg naar de gezondste en veiligste regio in 2025. Deze realiseren we samen.

Jeugdgezondheidszorg

- 95.000 kinderen 0-18 jaar
- 4.400 geboortes
- 80.000 consulten
- 60.000 vaccinaties

Rijksvaccinatieprogramma

Gezondheidsbescherming

- 15.000 reisvaccinaties
- 2.000 soa consulten
- 40 inspecties tattoo- en piercingshops
- 75 adviezen milieuverontreiniging
- 650 lijkschouwingen

Toezicht houden

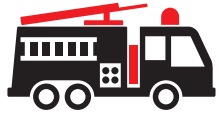
- 450 inspecties locaties kinderopvang

Risicobeheersing

- 1.860 adviezen
- 1.500 controles
- 300 voorlichtingsactiviteiten

Brandveilig Leven

Incidentbestrijding en preparatie

- 30 brandweerposten
- 800 vrijwilligers
- 60 fte beroepsbrandweer
- gemiddeld 3.500 meldingen brandweertzorg
- 20-40 oefenmomenten per brandweerman/-vrouw
- 200 opleidingsplekken

Garanderen paraatheid

- 24 fte uitbreiding beroepsbrandweer
- 45 vrijwilligers inzetten bij beroepsposten Venlo en Roermond
- 1 accounthouder bedrijven/vrijwilligers
- uitbreiding opleidingscapaciteit
- flexibele inzet vrijwilliger bij meerdere posten

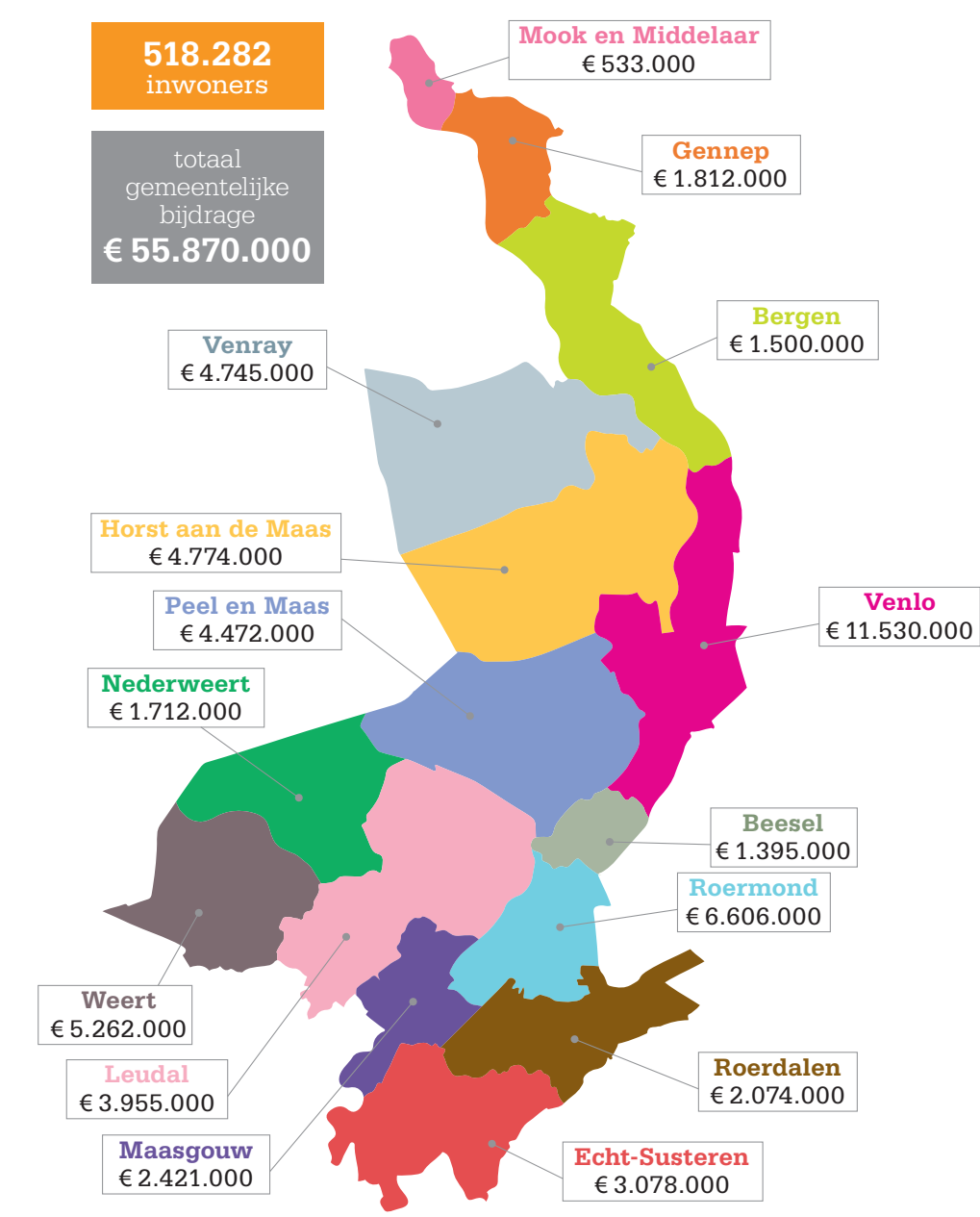

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking

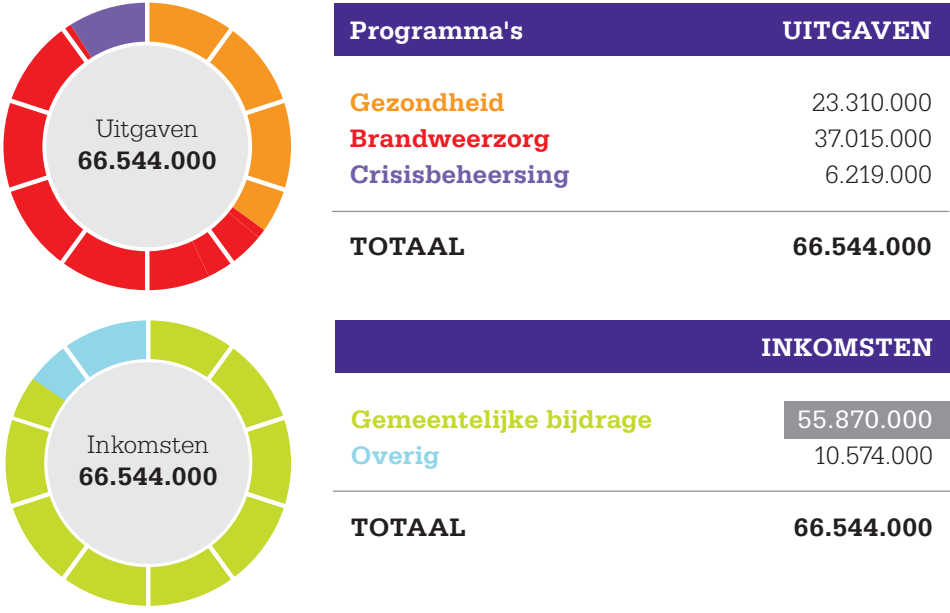
- uitbouw samenwerking met Zuid-Limburg
- 325 adviezen evenementen
- aanbod van minimaal 2 oefenmomenten per operationeel functionaris

AANSLUITING BEGROTING 2020 - 2019	
Aanpassing werkgeverspremie zorgverzekeringswet vrijwilligers	250.000
Loonstijging	797.000
Materiële kostenstijging	319.000
Aanvulling weerstandsvermogen	153.000
Nieuw beleid (uitbreiding evenementen-advisering, wegvallen subsidie Impuls)	205.000
Garanderen paraatheid	1.520.000
Gemeentelijke bijdrage 2019 (met begrotingswijzigingen)	52.626.000
TOTAAL	55.870.000

GEMEENTELIJKE BIJDRAGEN PER PROGRAMMAONDERDEEL		
Alle bedragen inclusief toedeling overheadkosten		
Programma	Programmaonderdeel	Gemeentelijke bijdrage
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0-18	14.541.000
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.199.000
	Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	241.000
	Toezicht houden (op rekening)	0
	Onderzoek, kennis en advies	1.753.000
	TOTAAL	18.733.000
Brandweertzorg	Risicobeheersing	4.305.000
	Incidentbestrijding en preparatie	26.280.000
	TOTAAL	30.585.000
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.982.000
	Gemeentelijke processen	801.000
	Meldkamer	1.769.000
	TOTAAL	6.552.000
TOTAAL		55.870.000

Alle bedragen zijn afgerond op 1000 euro.

Begroting 2020

Versie: Dagelijks Bestuur 12 april 2019
Status: Ontwerp

Voorwoord

Onze opgaven zijn helder

2020 is het eerste uitvoeringsjaar van ons nieuwe beleidsplan 2020- 2023. In 2019 zijn, samen met experts en partners, risico's vastgesteld op de domeinen gezondheid en veiligheid. Vanuit deze risico's heeft ons algemeen bestuur, in samenspraak met de raden van de gemeenten, vastgesteld en geprioriteerd wat de opgaven zijn van Veiligheidsregio Limburg-Noord om door te groeien naar de veiligste en gezondste regio. Sleutelwoord deze beleidsperiode is integraliteit. Meer en meer zien we dat gezondheid en veiligheid hand in hand gaan bij risico's. De nieuwe Omgevingswet, die in 2021 wordt ingevoerd, en ontwikkelingen in onze huidige samenleving duwen ons steeds meer naar een integrale benadering van onze opgaven.

We gaan aan de slag om gezondheidsachterstanden in onze regio in te lopen door nog meer in te zetten op het verbeteren van de gezondheid van laag opgeleiden. Behalve in het domein van de zorg liggen er kansen voor oplossingen in opvoeding, onderwijs, werk en sociale cohesie. Nadruk leggen we op het voorkomen van ziekte door preventieve jeugdgezondheidszorg. Door alle kinderen in de regio in beeld te hebben, kunnen we risico's tijdig signaleren.

Paraatheid van de brandweer heeft hoogste prioriteit. Op verschillende plaatsen in onze regio hebben we steeds meer moeite om, vooral overdag, paraat te zijn. Met extra middelen trekken we meer beroepspersoneel aan om het vrijwillige deel van de organisatie met name overdag te ondersteunen. Ook het aantal opleidingsplaatsen wordt uitgebreid, zodat nieuwe vrijwilligers snel opgeleid kunnen worden. Daarnaast geven we brandweervrijwilligers ook de mogelijkheid om lid te zijn van de brandweerpost in de gemeente waar ze werken, zodat ze meer flexibel kunnen worden ingezet.

We zien een toename van evenementen in onze regio. Evenementen zijn goed voor onze regio, ze dragen bij aan onze welvaart en welzijn. Gevolg is dat de evenementenadvisering de laatste jaren een vlucht heeft genomen en zijn meerwaarde heeft bewezen. De toename en complexiteit van evenementen vraagt om maatwerk en meer capaciteit.

Diezelfde complexiteit zien we ook bij de voorbereiding op incidenten en crises. Integrale benadering van fysieke, sociale en maatschappelijke veiligheid, gezondheid en openbare orde, vraagt doorontwikkeling van de crisisbeheersing. Een flinke opgave en intensieve samenwerking met onze partners.

De gezondste en veiligste regio realiseren we samen. Een mooi opgave.

Jac Rooijmans
Algemeen directeur Veiligheidsregio Limburg-Noord

Inhoudsopgave

Deel A Algemeen.....	5
1 Algemeen	5
1.1 Beleidsplan.....	5
1.2 Financiële kaders.....	6
Deel B Beleidsbegroting	9
2 Programmaplan	9
2.1 Programma Gezondheid	9
2.2 Programma Brandweerzorg.....	20
2.3 Programma Crisisbeheersing.....	32
2.4 Algemene dekkingsmiddelen	39
2.5 Overhead	39
2.6 Heffing vennootschapsbelasting	40
2.7 Onvoorzien	40
3 Paragrafen.....	41
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	41
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen.....	44
3.3 Financiering.....	45
3.4 Bedrijfsvoering	46
3.5 Verbonden Partijen.....	47
Deel C Financiële begroting	48
4 Overzicht baten en lasten	48
4.1 Baten en lasten per programma.....	48
4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten	48
4.3 Verdeling baten.....	50
5 Financiële positie	50
5.1 Solvabiliteit.....	50
5.2 Liquiditeit.....	51
5.3 Investerings	51
5.4 Reserves en voorzieningen	52
5.5 Geprognostiseerde (meerjaren-)balans	53
5.6 EMU-saldo	55
6 Geraamde baten en lasten per taakveld.....	56
Bijlage 1: Gemeentelijke bijdragen	57
Lijst van afkortingen.....	60

Deel A Algemeen

1 Algemeen

1.1 Beleidsplan

Per 1-1-2020 zal het nieuwe beleidsplan voor de periode 2020 t/m 2023 in werking treden. Dit beleidsplan omvat zowel de crisisbeheersing alsook de brandweer en de publieke gezondheidszorg. Met het beleidsplan worden de kaders beschreven waarbinnen onze ambitie om in 2025 de veiligste en gezondste regio te zijn gestalte krijgt. De veiligste en gezondste regio kan alleen tot stand komen door een gezamenlijke inspanning van burgers, organisaties, bedrijven en overheden. Daarbij vervullen wij een belangrijke en verbindende rol bij het voorkomen en bestrijden van onveiligheid en ongezondheid. Bij het voorkomen ondersteunt de veiligheidsregio mensen bij het maken van veilige en gezonde keuzes. Bij het bestrijden ervan opereert de veiligheidsregio slagvaardig en effectief, waarbij voldaan moet worden aan professionele standaarden en bestuurlijke verwachtingen.

Het beleidsplan is gebaseerd op drie risicoprofielen: het risicoprofiel publieke gezondheid, het brandrisicoprofiel en het samen met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg opgestelde risicoprofiel crisisbeheersing Limburg. Deze profielen zijn dynamisch en dienen aan de hand van actuele informatie met nieuwe andere bedreigingen continu gemonitord te worden.

In de eerste jaarschijf van het beleidsplan ligt de nadruk op een flexibele jeugdgezondheidszorg, met aandacht voor een hoge deelname aan het vaccinatieprogramma, het inlopen van gezondheidsachterstanden, de verbetering van de paraatheid van de brandweer, de ontwikkeling van een moderne crisisbeheersing en een veiligheidsinformatiecentrum.

Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2021 de Omgevingswet in werking. De doelstelling van de Omgevingswet is 'het bereiken en onderhouden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving'. De invoering van de Omgevingswet is een transitie van 26 sectorale wetten en 140 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) tot 1 wet met 4 AMvB's. Dit heeft als verbeterdoelstelling de besluitvorming te versnellen, afwegingen integraal te maken en meer bestuurlijke afwegingsruimte te geven. De veiligheidsregio is adviseur van de gemeenten en provincie voor veiligheid en gezondheid. In de huidige situatie vindt dit concreet zijn beslag in advisering op bestemmingsplannen, vergunningen en toezicht. Wij bereiden ons samen met de gemeenten voor op de nieuwe wet en de daarbij behorende instrumenten. Intern wordt de verbinding tussen veiligheid en gezondheid gezocht zodat gemeenten integraal bediend kunnen worden. Samen met de gemeenten en provincie worden 'bouwstenen Veiligheid en Gezondheid' en methodieken ontwikkeld om veiligheid en gezondheid op te nemen in Omgevingsvisies en omgevingsplannen. Informatie biedt hierbij de basis voor het bepalen van de ambitie en het maken van afwegingen. De VRLN geeft daarmee vorm aan haar hernieuwde adviesrol onder de Omgevingswet.

1.2 Financiële kaders

De begroting vormt een uitwerking van de kadernota 2020 zoals die door het Algemeen Bestuur is vastgesteld op 21 december 2018.

1.2.1 Algemene kaders op grond van ontwikkelingen

Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2020 dus 1 januari 2019. In de begroting 2020 wordt gerekend met de eerste schatting van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van medio februari 2019.

Renteomslag

In de begroting 2020 wordt, evenals in 2018 en 2019, gerekend met een renteomslag percentage van 2,25% conform de nieuwe richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Als gevolg van een lagere rentevoet en interne financiering zijn de werkelijke rentelasten lager dan geraamd. Voor 2020 is de werkelijke rente maatstaf voor de verdeling van de rentelasten naar de programma's.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetwijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Naar verwachting zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt.

1.2.2 Ontwikkelingen op basis van bestuurlijke afwegingen

Verdeelsystematiek algemene bijdrage gemeenten (harmonisatie)

Met ingang van de begroting 2017 is de besluitvorming over de verdeling van de kosten en opbrengsten naar de deelnemende gemeenten geharmoniseerd. Er zijn verdeelsleutels vastgesteld die bepalend zijn voor de toewijzing van de kosten en opbrengsten van de diverse programma's over de deelnemende gemeenten. Er is met de gemeenten een ingroeiregeling afgesproken van 4 jaar waarbij de verschillen in stappen van 25% worden vereffend. Dat betekent dat het verschil tussen het gemeentelijk aandeel volgens de oude systematiek en de nieuwe systematiek in het vierde jaar conform de gewenste situatie is. De begroting 2020 is het vierde jaar van het ingroeimodel. De verdeelsystematiek is met ingang van het begrotingsjaar 2020 volledig gebaseerd op de nieuwe systematiek.

Indexatie algemeen

Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader behelst dat

kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van de VRLN liggen, worden meegenomen in de bijdrage.

Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden deze lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.

Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de geldende cao-afspraken.

In de begroting 2020 is de index ter hoogte van 2,3% meegenomen, gebaseerd op de meest recente Macro Economische Verkenning MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau (21 maart 2019). Verrekening vindt achteraf plaats.

Materiële kostenstijging

Voor de ontwikkeling van de materiële kosten wordt de Index Materiële Overheidsconsumptie (IMOC) uit de MEV toegepast. In de begroting 2020 is deze IMOC bepaald op 1,5% (21 maart 2019).

Paraatheid brandweer

Om een verantwoorde mate van paraatheid van de brandweer te kunnen garanderen is een extra investering nodig in met name vrijwilligers, beroepspersoneel, werving en opleidingen. Op 15 maart 2019 heeft het bestuur op basis van een advies van een bestuurlijke commissie een variant gekozen die voorziet in een vangnet voor het toekomstbestendig maken van de repressieve organisatie tot en met 2023. Deze variant is verwerkt in de begroting 2020. De gekozen maatregelen leiden gefaseerd tot een kostenverhoging van € 2,18 miljoen tot en met 2023 (een ophoging van het budget met 8,8%). Door de gefaseerde invoering is hiervan in de jaarschijf 2020 een bedrag nodig van € 1.520.000.

Werkgeverspremie Zorgverzekeringswet (Zvw) vrijwilligers

Bij een eind 2018 uitgevoerde interne audit op het personeelsinformatie systeem is gebleken dat de verwerking van de salarisadministratie onjuistheden bevatte ten aanzien van de berekening van de werkgeverspremie Zvw voor vrijwilligers van de brandweer. In 2017 heeft de belastingdienst een onderzoek uitgevoerd naar de loonverwerking binnen de VRLN over 2016. Daarbij is de onjuistheid niet aan het licht gekomen. Het gevolg hiervan is echter wel dat de afdrachten vanaf 2017 te laag zijn vastgesteld. In de jaarrekening 2018 is een correcte verwerking doorgevoerd en is tevens de nabetaling 2017 opgenomen. De kostenstijging als gevolg van een correcte verwerking van de premies Zvw heeft een structureel karakter. In 2020 gaat het om een bedrag van € 250.000.

Nieuw beleid

Als nieuw beleid voor 2020 zijn maatregelen opgenomen ter hoogte van € 205.000:

- € 101.500 voor risicobeheersing als gevolg van het wegvallen omgevingssubsidies (Impuls);
- € 16.000 voor deelname aan provinciaal informatie- en registratiesysteem risicobeheersing;
- € 75.000 voor crisisbeheersing als gevolg van de toename van evenementenadvisering;
- € 12.500 voor gemeentelijke processen als gevolg van gestegen bijdrage IFV en Rode Kruis.

Weerstandsvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de aanvulling van het weerstandsvermogen door het ophogen van de gemeentelijke bijdrage gedurende 4 jaar met € 152.500 per jaar (gemiddeld € 0,30 per inwoner per jaar) ingaande het begrotingsjaar 2018. Eventuele positieve resultaten die in deze periode van 4 jaar worden behaald, worden in mindering gebracht op de bijdrage van het daaropvolgende jaar. Gezien het positieve resultaat over 2017 is in de begroting 2019 de aanvulling weerstandsvermogen niet in rekening gebracht. Onttrekking van het verwachte resultaat 2018 betekent dat deze extra storting in 2020 nodig is. In de begroting 2020 is dan ook de volledige aanvulling ten bedrage van € 152.500 meegenomen.

De ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage van 2019 naar 2020 zijn het resultaat van bovenstaande bestuurlijke afwegingen en enkele voorstellen nieuw beleid die in deel B van deze begroting nader worden toegelicht.

Risk Factory

In 2018 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de Risk Factory. Hier krijgen scenario's op het gebied van gezondheid en veiligheid voor basisschoolleerlingen uit groep 7/8 gestalte. Het inrichten van deze op gedragsverandering gerichte ervaringsscenario's vindt deels plaats op reeds in de Risk Factory Twente ontwikkelde concepten. Voor de VRLN betekent dit een financiële inspanning waarbij vanuit het uitgangspunt "nieuw voor oud" er binnen brandveiligheid en preventie GGD middelen worden vrijgemaakt ter dekking. Dit is budgettair neutraal verwerkt in de begroting 2020 en raakt dus de gemeentelijke exploitatie niet. De Risk Factory wordt daarnaast voor een belangrijk deel gefinancierd met bijdragen van de Provincie Limburg en externe partijen.

Aansluiting begroting 2019 - begroting 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2019 (na wijziging)	52.626	S
Aanpassing werkgeverspremie zorgverzekeringsw et vrijwilligers	250	S
Loonstijging 2020*	797	S
Materiële kostenstijging 2020	319	S
Aanvulling weerstandsvermogen	153	I
Nieuw beleid 2020	205	S
Programma Brandweerzorg 2020 - 2023	1.520	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2020	55.870	S

I = Incidenteel / S = Structureel

* Bij de loonstijging is rekening gehouden met een evenredige opbouw van de effecten over de programma's.

Deel B Beleidsbegroting

2 Programmaplan

2.1 Programma Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Kernactiviteit van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) blijft het beschermen en bevorderen van de gezondheid van de ruim 518.000 inwoners in de regio, met name door het tegengaan en vroegtijdig opsporen van ziekten (preventie). Preventie kan de druk op de zorg verminderen. Bovendien vervult de publieke gezondheid een belangrijke rol in de voorbereiding en respons op (dreigende) crisissituaties; denk bijvoorbeeld aan infectieziektebestrijding of het optreden bij incidenten die veel maatschappelijke onrust (kunnen) veroorzaken.

Het programma gezondheid bestaat uit de volgende vijf programmaonderdelen:

- Jeugdgezondheidszorg 0-18;
- Uitvoerende taken gezondheidsbescherming;
- Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises;
- Toezicht houden en
- Onderzoek, kennis en advies.

Limburg staat voor een grote uitdaging. De bevolking vergrijsst in sneller tempo dan in andere delen van ons land en er is sprake van een relatief hoge prevalentie van chronische aandoeningen. Daarnaast zien we dat Limburgers een minder goede gezonde levensverwachting hebben dan de gemiddelde levensverwachting in Nederland en er is sprake van een relatief hoge werkloosheid. Met de Sociale Agenda 2025 koerst Limburg af op een vitaler Limburg. De ambitie is om samen met onze netwerkpartners vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid een trendbreuk te bewerkstelligen om in 2025 de eerste achterstanden in gezondheid ingelopen te hebben. Dit doen we door nog meer in te zetten op het verbeteren van de gezondheid van laag opgeleiden: Limburg Positief door in te zetten op een positieve leefstijl. Daar waar dit voordelen heeft werken wij nauw samen met andere GGD'en om ons heen en aanpalende regio's.

De GGD Limburg-Noord levert een belangrijke bijdrage aan een langer gezond leven voor de inwoners in Limburg; de GGD staat met de gemeenten voor de publieke gezondheidszorg. Bovenstaande maatschappelijke opgaven kunnen we niet alleen aan. Tegelijkertijd constateren we ook dat er regionaal verschillen zijn. Door het verbinden van (zorg)netwerken en het aangaan van nieuwe partnerschappen (co-creatie) zetten wij ons in teneinde burgers te helpen gezonde en veilige keuzes te maken in het licht van de maatschappelijke opgaven.

Algemene ontwikkelingen 2020

De rol van burgers, zorgverleners, verzekeraars en de overheid verandert. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd en geborgd wordt. Behalve in het domein van de zorg liggen er kansen voor oplossingen in opvoeding, onderwijs, werk en sociale cohesie.

Denken vanuit positieve gezondheid biedt de mogelijkheid van een integrale benadering, waarbij gezondheid en veiligheid centraal staan in een inclusieve samenleving. Deze benadering sluit aan bij burgerparticipatie die lokaal een belangrijke rol krijgt binnen de Omgevingswet. De VRLN streeft ernaar de kijkrichting gezondheid en veiligheid met betrekking tot de Omgevingswet voor de gemeenten zo duidelijk en helder mogelijk uit te werken. Een gezonde leefomgeving is bij uitstek een thema waarbij verschillende programma's bij elkaar komen zoals het Preventieakkoord, JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) en Rookvrije Generatie.

Het Preventiebeleid stelt hierbij de verschillen in gezondheid niet langer centraal. Een gezonde regio heeft gezonde burgers in alle leeftijden nodig. Daarom wordt er nu veel meer gekeken waar en waarmee er zoveel mogelijk gezondheidswinst kan worden behaald en hoe gezondheidsverlies zoveel mogelijk kan worden voorkomen. In 2020 stellen wij de volgende prioriteiten:

- nadruk op aanpak in het begin van de levensloop (van de periode vlak voor de zwangerschap tot en met het 18de levensjaar);
- extra aandacht voor degenen met de grootste gezondheidsachterstand (zoals mensen met een lage sociaaleconomische status);
- keuze voor bekende speerpunten die de oorzaak zijn van een groot deel van de ziektelast in Nederland: roken, overgewicht, ongezonde voeding en te weinig bewegen en problematisch alcoholgebruik. Vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid is daarnaast meer aandacht voor thema's als armoede, laaggeletterdheid, arbeidsparticipatie en onderwijs;
- verbinden en versterken van netwerken met zorgpartners, onderwijs en bedrijfsleven en
- voorbereiden van onze medewerkers op het bewaken van de publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises.

De GGD zet daarom in op onder meer het landelijke project Kansrijke Start, euregionaal project Gezonde Jeugd Gezonde regio, het Nationaal Preventieakkoord en JOGG. De GGD wil eraan bijdragen dat mensen, ondanks de uitdagingen van het leven, zelf en op een positieve manier de regie over hun leven kunnen blijven voeren en actief kunnen blijven deelnemen aan de samenleving.

2.1.1 Jeugdgezondheidszorg 0-18

Wat gaat de VRLN doen?

De basiszorg jeugd richt zich op het bevorderen van een gezonde groei en ontwikkeling van alle jeugd (baby's, kinderen en jongeren) in de regio in de leeftijd tot 18 jaar. Dit gaat in de regio Limburg-Noord om ongeveer 95.000 kinderen. De GGD focust zich in 2020 nog sterker op jeugd door dit prominent terug te laten komen in de verschillende programmalijnen.

De jeugdgezondheidszorg (JGZ) is in de afgelopen jaren de contactmomenten met ouders steeds meer gaan afstemmen op de behoefte van ouders en kind. Essentieel is dat alle kinderen en jeugdigen die gezondheidsrisico's lopen in beeld blijven. Naar aanleiding van de basis contactmomenten op het consultatiebureau, de screenings op de scholen en op verzoek van derden komen baby's, kinderen en jeugdigen die gezondheidsrisico's lopen in beeld. Zij komen in aanmerking voor zorg op indicatie.

De JGZ draagt bij aan het gezond en veilig opgroeien van kinderen in Nederland. Gemeenten zijn ervoor verantwoordelijk dat het landelijk vastgestelde basispakket JGZ beschikbaar is en actief wordt aangeboden aan alle kinderen en jongeren tot 18 jaar. Zij geven de uitvoering samen met de JGZ-organisaties vorm. De GGD Limburg Noord biedt het basispakket aan alle kinderen en jongeren aan en creëert ruimte om binnen dit pakket vraag- en risico gestuurd te werken. Waar (individuele) gemeenten behoefte hebben aan uitbreiding van de basistaken wordt besproken of, en zo ja, hoe hier uitvoering aan wordt gegeven. De GGD omarmt het basispakket en maakt specifieke keuzes die vraag- en risico gestuurd werken mogelijk maken.

Daarnaast speelt in 2020 de per 1 juli 2017 ingegane Wet cliëntenrechten bij elektronische verwerking van gegevens in de zorg. In 2017 is de eerste fase van deze wet ingegaan. Vanaf dat moment hebben zorgverleners drie jaar de tijd gekregen om gespecificeerde toestemming, elektronische inzage en een elektronisch afschrift te implementeren. Per 1 juli 2020 biedt de GGD haar patiënten onder meer kosteloze inzage in en een kosteloos elektronisch afschrift van het dossier.

In 2020 wordt het Rijksvaccinatieprogramma dat de GGD uitvoert uitgebreid met het vaccineren tegen het rotavirus en maternale kinkhoest. Daarnaast implementeert de GGD het adolescentencontactmoment. Begin 2019 is hier een pilot voor gedraaid die zijn verdere borging in het basispakket JGZ krijgt vanaf 2020. Binnen het programma Kansrijke Start start het project Nu Niet Zwanger. In dit project voert de GGD met kwetsbare vrouwen/partners/stellen het gesprek om in deze fase van hun leven géén kind te krijgen.

Waar de samenwerking met andere regio's waarde toevoegt, zoals bijvoorbeeld op het niveau van Zeeland, Brabant en Limburg, zoekt de GGD samenwerking op onder meer de preventieagenda jeugd, ouderschap, hechting, gezondheid en weerbaarheid, schoolverzuim, kindermishandeling en armoede. Zo wordt er met deze drie provincies invulling gegeven aan de uitvoeringsagenda JGZ. Deze activiteiten die bijdragen aan verbetering van publieke gezondheid van onze jeugd in Limburg-Noord vinden waar mogelijk ook borging in het basispakket JGZ.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Indicatoren
Volledigheid
- Vaccinaties worden aangeboden aan alle kinderen die daarvoor in aanmerking komen conform het Rijksvaccinatieprogramma. - De algemene vaccinatiegraad is conform RIVM-streefwaarde: 95%.

- De streefwaarde van de HPV-vaccinatiegraad is conform RIVM-streefwaarde 63%.
- Alle kinderen (0-18) zijn in beeld.

Tijdigheid

- Postnatale onderzoeken uitgevoerd binnen de norm van 90% binnen 16 dagen.
- 8 weken onderzoeken uitgevoerd binnen de norm van 90% binnen 42 tot 70 dagen.
- Ieder vluchtelingenkind dat in zorg komt wordt binnen 6 weken gezien.

Tijdkritische vaccinaties

- 6-9 weken: norm 90% binnen 42 tot 70 dagen
- 3 maanden: norm 90% binnen 4 weken na de 6-9 weken vaccinatie
- 4 maanden: norm 90% binnen 8 weken na de 6-9 weken vaccinatie
- 11 maanden: norm 90% binnen 11-12 maanden
- 14 maanden: norm 90% tussen 14-15 maanden.

Wat mag het kosten?

Jeugdgezondheidszorg 0-18

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	11.402
Baten	979
Saldo van baten en lasten	10.423
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	10.423

2.1.2. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Dit programmaonderdeel richt zich op het voorkómen, opsporen en bestrijden van infectieziekten door middel van algemene infectieziektebestrijding, infectieziektepreventie, tuberculosebestrijding (TBC), bevorderen van de seksuele gezondheid en technische hygiënezorg. Daarnaast leveren we ook met medische milieukunde, lijkschouw, forensische geneeskunde en arrestantenzorg een bijdrage aan de publieke gezondheid in onze regio.

Wat gaat de VRLN doen?

Infectieziektebestrijding (algemeen, TBC, SOA en reizigers)

De GGD blijft actief in het voorkomen, opsporen en bestrijden van infectieziekten zoals kinkhoest, hepatitis B en legionellose. We garanderen een 24-uurs bereikbaarheid voor het melden van infectieziekten en melden deze zelf binnen de wettelijk gestelde termijn. Het opsporen en bestrijden van tuberculose (TBC) zal met name plaatsvinden onder speciale doelgroepen. Dit zijn de risicogroepen, bijvoorbeeld asielzoekers, statushouders, immigranten, maar ook contactgroepen (personen die in contact komen met mensen uit risicogroepen). In 2020 wordt afgewogen in hoeverre het huidige röntgenapparaat aan vervanging toe is en, indien vervanging noodzakelijk blijkt, overwogen of de screenings mogelijk in samenwerking met ziekenhuizen plaats kunnen vinden.

De GGD blijft zich richten op de seksuele gezondheid van de burgers in onze regio. Dit reikt verder dan slechts het opsporen en bestrijden van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's). Bijvoorbeeld door het project Nu Niet Zwanger uit te voeren, waarbij de GGD in gesprek gaat met kwetsbare vrouwen/partners/stellen om in deze fase van hun leven géén kind te krijgen. De GGD ziet seksualiteit in alle levensfasen van onze burgers als een belangrijke antecedent voor een goed ervaren gezondheid en zet zich meer en meer in om het gesprek over genegenheid en intimiteit zo toegankelijk mogelijk te maken.

Daarnaast ziet de GGD meerwaarde voor de publieke gezondheid van in geven van reizigersadvies en –vaccinaties ter voorkoming van infectieziekten. Het juiste consult met de juiste vaccinatie verkleint de kans dat infectieziekten vanuit vreemde landen binnen onze regio uitbreekt. De GGD positioneert zich meer en meer als expert en adviseur over (het voorkomen van) infectieziekte uit het buitenland.

Indicatoren

- 95% van de meldingen in het kader van de Wpg zijn binnen de gestelde termijn gedaan¹.
- Minimaal 85% van de TBC-behandelingen worden afgerond binnen de daarvoor gestelde termijn²
- TBC-vaccinatiegraad van kinderen (mits zij hiervoor in aanmerking komen) is 85%³
- Reizigerszorg: klanttevredenheid rapportcijfer minimaal 7,5
- 10.000 consulten reizigerszorg worden uitgevoerd
- 15.000 vaccins worden gegeven aan reizigers
- 2.000 consulten SOA en Sense
- SOA: klanttevredenheid minimaal 8,0

¹ Opgenomen in 'Wet publieke gezondheid Artikel 26 Meldingen instellingen'

² Doelstelling WHO

³ Doelstelling WHO

Technische hygiënezorg

De GGD adviseert bij evenementen en bij risicolocaties. Daarnaast voert zij inspecties uit op naleving van de gezondheidsvoorschriften ten behoeve van vergunningverlening aan tattoo- en piercingshops, op verzoek van de gemeenten bij seksinrichtingen en op verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) bij asielzoekerscentra. De technische hygiënezorg (THZ) richt zich naast de controlerende activiteiten ook op preventie van infecties. Hiervoor zet de GGD een deskundige infectiepreventie in. In lijn met de GGD brede ontwikkeling stelt ook de THZ zich hier meer op in een proactieve en preventieve rol.

Indicatoren

- We verrichten 100% van de evenementeninspecties⁴
- 100% van de bij ons aangemelde seksinrichtingen zijn geïnspecteerd⁵
- 40 inspecties tattoo- en piercingshops uitgevoerd
- Alle AZC locaties in onze regio worden geïnspecteerd op THZ

Medische milieukunde

De GGD stelt zich in 2020 meer en meer op als proactieve adviseur van de gemeenten rondom medisch milieukundige zaken. Het provinciaal asbest-aanvalsplan blijft onder de aandacht. Daarnaast zet de GGD zich in om de medische milieukunde een herkenbare plek te geven in de omgevingswet.

Indicatoren

- Op basis van onze eigen kwaliteitsnormen wordt op 100% van de vragen met betrekking tot gezondheidsrisico's door milieuverontreiniging een antwoord gegeven
- 75 adviezen aan instellingen over milieuverontreiniging opgesteld

Forensische geneeskunde

De lijkschouw is een wettelijke taak voor de gemeenten. Binnen onze regio hebben de gemeenten de GGD aangewezen voor de uitvoering van deze taak. Voor politie en justitie voert de GGD forensisch medisch onderzoek en medische arrestantenzorg uit.

De grootste zorg van het programmaonderdeel Uitvoerende Taken Gezondheidsbescherming betreft de forensische geneeskunde. Met name de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de forensisch artsen blijft uitdagend. Het landelijke tekort aan deze artsen is hier debet aan. De GGD werkt samen met GGD'en uit Zeeland, Brabant en Limburg om beschikbaarheid en bereikbaarheid te garanderen. Een onzekerheid waarmee de GGD vermoedelijk te maken krijgt en op anticipeert, is de aanbesteding die de Politie zal doen rondom het forensisch medisch onderzoek en de medische arrestantenzorg.

⁴ Norm: Landelijke handreiking geneeskundige advisering publieksevenementen (2011)

⁵ Norm: Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp)

De GGD verkent de mogelijkheden om gezamenlijk met de GGD'en uit Zeeland, Brabant en Limburg in te schrijven.

Indicatoren

- Bereikbaarheid/beschikbaarheid is 100%⁶ geborgd
- Lijkschouw: 650
- Forensisch medisch onderzoek: 500
- Arrestantenzorg: 1.400 behandelingen

Wat mag het kosten?

Uitvoerende taken gezondheidsbescherming *(bedragen in duizenden euro's)*

	Begroting 2020
Lasten	3.405
Baten	2.052
Saldo van baten en lasten	1.353
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	1.353

2.1.3 Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Dit onderdeel omvat de inzet bij dagelijkse incidenten en calamiteiten, het invulling geven aan de geneeskundige taken op het vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing, het voorzien in een 7 x 24 uur bereikbaarheid van medische professionals ten behoeve van taken op het domein publieke gezondheid. De GGD heeft een leidende rol binnen het scenarioteam (dreigende) maatschappelijke onrust. In het geval er sprake is van maatschappelijke onrust brengt dit team advies uit aan de burgemeester van de betreffende gemeente.

Wat gaat de VRLN doen?

Bij rampen en crises is de GGD verantwoordelijk voor de processen rondom psychosociale hulpverlening (PSH), opgeschaalde medische milieukunde, opgeschaalde infectieziektebestrijding en gezondheidsonderzoek bij rampen. Incidenten, crises en rampen zijn niet te voorspellen en niet eenvoudig voorstelbaar te maken. De GGD bereidt zo veel mogelijk medewerkers voor op het kunnen vervullen van een rol tijdens een ramp of crisis. Er vinden diverse oefeningen plaats en er vindt meer

⁶ Norm: cf. contract met de politieorganisatie

en meer passende (basis-)training plaats voor medewerkers zodat zij voorbereid zijn op de een eventuele rol die ze vervullen tijdens een warme fase.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Indicatoren⁷

- Psychosociale hulpverlening: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd opgepakt
- Opgeschaalde medische milieukunde: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd opgepakt
- Opgeschaalde infectieziektebestrijding: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd opgepakt
- Gezondheidsonderzoek bij rampen: in 100% van de gevallen wordt advies uitgebracht naar aanleiding van de gestelde vraag

Wat mag het kosten?

Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	146
Baten	21
Saldo van baten en lasten	125
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	125

2.1.4 Toezicht houden

Wat gaat de VRLN doen?

Sinds 2018 werken we in het kader van het toezicht Wet kinderopvang volgens de nieuwe landelijke standaard voor Het Nieuwe Toezicht. Deze landelijke standaard beoogt meer aandacht te geven aan de pedagogische praktijk en is meer gericht op preventie. Daarnaast blijft de GGD landelijke ontwikkelingen implementeren, zoals in 2018-2019 bijvoorbeeld de extra inspecties rondom Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) zijn geïmplementeerd. Ook rondom het toezicht Wet kinderopvang beperkt de GGD zich niet slechts tot haar controlerende rol, maar vervult waar mogelijk ook meer en meer de proactieve en adviserende rol om de kinderopvang in onze regio blijvend te verbeteren.

⁷ Normen op basis van kwaliteitsnormen GGD Limburg-Noord

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Indicator

- 100% van de instellingen is (al dan niet op basis van indicatie) geïnspecteerd en een rapport is opgesteld

Wat mag het kosten?

Toezicht houden

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	660
Baten	660
Saldo van baten en lasten	0
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	0

2.1.5 Onderzoek, kennis en advies

Wat gaat de VRLN doen?

Dit programmaonderdeel omvat het vergaren van inzicht in de gezondheid van de bevolking en de ontwikkeling daarvan, het rapporteren daarover en het (door)ontwikkelen van verworven kennis in adviezen en methodieken met als doel Publieke Gezondheid (beter) af te stemmen op de eisen die de complexe omgeving stelt.

Publieke Gezondheid heeft tot doel te zorgen dat mensen gezond zijn en blijven, waarbij wij Positieve Gezondheid centraal stellen. Positieve Gezondheid gaat niet over ziekte en zorg, maar gaat over gezondheid en gedrag. Dit betekent een andere kijk op het leven vanuit de burger en mét de burger. Maar ook de rol van de professional verandert. Niet (meer) het zorgen voor de burger staat centraal, maar juist ervoor zorgen dat de burger eigen regie kan voeren. Daarvoor is een collectieve, integrale aanpak van preventie nodig in combinatie met structurele inbedding binnen het (gemeentelijk) beleid. Hierbij is de verbinding tussen beleid, praktijk en onderzoek in combinatie met de verbindingen met samenwerkingspartners essentieel.

De GGD sluit aan op de "big data"-trend, de vraag naar kleinschaliger verdiepingsonderzoek en evaluatie van gemeente specifieke projecten. Landelijke inzichten zetten we primair in ter versterking van het regionale en lokale gezondheidsbeleid.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

- Mogelijkheid ontwikkelen tot het digitaal maken van contactmomenten met de doelgroep jeugd.
- Interne en externe databronnen, zoals de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV), het digitaal dossier JGZ, het landelijk databuffet en de gemeentelijke dashboards worden verder ontsloten.
- Samen met gemeenten de mogelijkheid van maatwerk van de gezondheidsmonitors Jeugd en Volwassenen en Ouderen verkennen en doorontwikkelen.
- Ontwikkeling van een wijkmodel Positieve Gezondheid en gezondheidsrisicoprofielen..
- Koppeling arrangementenmonitor en wijkprofielen.
- In de doorontwikkeling Gezonde School wordt ingezet op een betere signalering en begeleiding van scholen (bijvoorbeeld op het gebied van depressie of grensoverschrijdend gedrag).
- De 'JOGG aanpak en aandacht voor gezond gewicht' krijgt borging in de bestaande lokale netwerken en worden vervolg aanpak zoals Your Coach Next Door verkend en ingezet.
- Via participatie in de Risk Factory wordt ingezet op gedragsbeïnvloeding van de basisschoolleerlingen door beleving.
- Samenwerking met de omringende Academische werkplaatsen op het gebied van onder meer Gezonde School, Kansrijke start, inzet Gezondheidsmakelaars.

Indicator

- Voor tevredenheid van de aanvrager over het advies en ondersteuning is minimaal het rapportcijfer 7 gehaald

Wat mag het kosten?

Onderzoek, kennis en advies

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	1.464
Baten	64
Saldo van baten en lasten	1.400
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	1.400

2.1.6 Totale kosten

Totaal Programma Gezondheid

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	17.076
Baten	3.777
Saldo van baten en lasten	13.299
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	13.299

2.2 Programma Brandweezorg

Wat willen we bereiken?

Het programma Brandweezorg bestaat uit twee onderdelen:

- Risicobeheersing, en
- Incidentbestrijding en preparatie (voorheen VMO).

Risicobeheersing

Gemeenten willen een veilige woon- en leefomgeving voor hun inwoners. Sociale veiligheid is daarbij een belangrijk aandachtsveld, maar ook doelen op het vlak van de fysieke veiligheid zoals vermindering van het aantal incidenten en calamiteiten zijn voor gemeenten erg belangrijk. Hierbij werken zij samen met professionals, zoals politie en veiligheidsregio. Ook zetten zij in op versterken van de betrokkenheid en vergroting van het zelfoplossend vermogen van hun inwoners en ondernemers.

De Veiligheidsregio helpt gemeenten hierbij. Binnen risicobeheersing biedt zij gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het indammen van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (voorheen Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de Veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële en gebruiksveiligheid en in bouwtrajecten. Als onderdeel van de veiligheidsketen richt risicobeheersing zich onder meer op het mogelijk maken van een veilige en effectieve inzet van de hulpdiensten bij calamiteiten. De regio werkt vanuit het begrip 'meerlaagse veiligheid' waarbij in iedere fase van het realiseren van een ruimtelijke ontwikkeling of bouwwerk een passend instrument ingezet kan worden om fysieke veiligheid te vergroten. Risicobeheersing adviseert tevens over bereikbaarheid en aanwezige bluswatervoorzieningen zodat hulpdiensten effectief op kunnen treden bij calamiteiten.

Incidentbestrijding en preparatie

De Veiligheidsregio voert de operationele brandweezorg uit (incidentbestrijding). Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en van ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen). De regio beschikt hiervoor over 30 brandweerposten. Het werk wordt uitgevoerd met etmaalmedewerkers (beroeps), repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en ongeveer 800 vrijwilligers. Verspreid over de regio is op 9 posten een kleine bluseenheid (Snel Interventie Voertuig, zogenaamde 'SI-2T') gestationeerd. Een SI-2T wordt ingezet tijdens kantooruren. Het voertuig heeft een gekazerneerde bezetting van twee personen en rukt binnen anderhalve minuut uit. Het grootste belang van een SI-2T is dat vrijwillige posten tijdens kantooruren ondersteund worden zodat de uitruk zoveel mogelijk geborgd is. Een SI-2T vormt tijdens kantooruren een gegarandeerde repressieve schil bovenop de schil van tankautosputten. Bij de inzet van een SI-2T moet in

ogenschouw worden gehouden dat de eenheid over onvoldoende slagkracht beschikt om incidenten zoals woningbranden of verkeersongevallen zelfstandig af te handelen en dus aangevuld moet worden door een tankautospuiter met minimaal vier personen (samen met de SI-2T-bemanning de wettelijk voorgeschreven zes). Een SI-2T maakt wel een aanvang met de incidentbestrijding en werkt veel incidenten zelfstandig af.

Incidentbestrijding omvat ook het grootschalig optreden van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang. Hier is vooral het aspect van slagkracht van belang. Aan de hand van het geactualiseerd regionaal risicoprofiel en de hierin genoemde incidenttypen is bepaald hoe groot de slagkracht minimaal moet zijn. Aangezien het gros van de incidenttypen zich in elke gemeente kan voordoen, is gekozen voor een zodanige verdeling van capaciteit dat de slagkracht overal binnen de landelijke tijdsnormen kan worden geformeerd. Deze capaciteit is al grotendeels aanwezig in verband met de snelle eerstelijns brandweezorg in de gemeenten.

Binnen de incidentbestrijding voert de Veiligheidsregio daarnaast enkele specialistische taken uit: de Waarschuwing- en Verkenningdienst (WVD), Incidentbestrijding Gevaarlijke stoffen (IBGS), waterongevallen-bestrijding en natuurbrandbestrijding.

De kwaliteit van de operationele brandweezorg is sterk afhankelijk van ondersteunende diensten, met name vakbekwaamheid, operationele voorbereiding, de inzetbaarheid van het materieel en adequate huisvesting. Deze aspecten zijn verenigd binnen preparatie.

- Vakbekwaamheid houdt zich bezig met het opleiden (vakbekwaam worden) en oefenen (vakbekwaam blijven) van het brandweerpersoneel. Het niveau van brandweerpersoneel is vastgelegd in zogenaamde kwalificatieprofielen en in wet- en regelgeving zijn eisen vastgelegd ten aanzien van het opleiden en oefenen van brandweerpersoneel. Dit vergt een professionele ondersteuning en uitvoering door het team vakbekwaamheid.
- De activiteiten van operationele voorbereiding zijn erop gericht dat incidentbestrijding adequaat is voorbereid op de repressieve taakuitoefening. Operationele voorbereiding heeft daarbij een adviserende en ondersteunende taak richting alle repressief gerelateerde zaken, zij levert de benodigde producten, plannen en diensten om de uitvoering in de repressie te versterken en/of te ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn plannen, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplannen.
- Materieelbeheer houdt zich bezig met het beheer van het brandweermaterieel en de kazernes. Een belangrijke taak in dit kader is het onderhoud van de ademluchtapparatuur. Maar er worden ook ongeveer 70 zware brandweervoertuigen en 120 lichte voertuigen onderhouden inclusief de bekapping. Andere taakvelden zijn het onderhoud en wassen van uitrakkleding en het onderhoud van meetapparatuur. Maar materieelbeheer heeft ook als taak het verwerven van nieuw materieel, veelal via (Europese) aanbestedingstrajecten.

Algemene ontwikkelingen 2020

Beleid 2020-2023

De huidige beleidsplannen en visies binnen het brandweerdomein hebben een looptijd tot 2020/2021. Vandaar dat de VRLN eind 2017 gestart is met de voorbereiding van de vernieuwing van het beleid. Voor de periode 2020 tot en met 2023 wordt er één beleidsplan brandweezorg opgesteld waarin alle onderdelen zijn samengebracht: risicobeheersing, incidentbestrijding en de ondersteunende taakvelden binnen preparatie. Hiermee ligt een solide (beleids)fundament onder de brandweerorganisatie voor de periode tot en met 2023 met commitment van bestuur en management.

2.2.1 Risicobeheersing

Door de gezamenlijke gemeenten, de RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) en de Provincie is met het oog op de Omgevingswet een nieuw informatie- en registratiesysteem aangekocht. De veiligheidsregio is uitgenodigd gebruik te gaan maken van dit systeem zodat de informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen wordt vereenvoudigd en de betrouwbaarheid van de gegevensuitwisseling wordt bevorderd. De veiligheidsregio zou graag gehoor willen geven aan deze oproep. Dit betekent echter voor 2020 een kostenverhoging van € 16.000.

Sinds de regionalisering van de brandweer (2010-2014) worden taken in het kader van de omgevingsvergunning ondersteund en deels gefinancierd door subsidies (Impuls). Deze subsidie gaat vanaf 2020 vervallen en Veiligheidsregio's worden geacht deze taken zelf te financieren. Het gaat om een bedrag van ruim € 200.000. Afgelopen jaren heeft de veiligheidsregio door her-allocatie van middelen € 100.000 kunnen vrijmaken zodat er nog een dekkingprobleem resteert van € 101.500.

Het jaar 2020 is het laatste jaar voor de invoering van de nieuwe omgevingswet. Dat betekent dat op 31 december 2020 onze producten en processen aangepast moeten zijn op het nieuwe stelsel en de veranderde rol van de gemeenten. Hier zijn we al geruime tijd samen met de gemeenten mee bezig. Wij leveren onze bijdrage in het tot stand komen van omgevingsvisies en omgevingsplannen en participeren in de gemeentelijke projectgroepen. Wij verwachten dat in dit laatste jaar voor de invoering, de aandacht voor de afstemming met de gemeentelijke processen een extra inspanning van ons gaat vragen.

Het programmaonderdeel risicobeheersing bestaat uit meerdere taakvelden (hieronder A t/m E). Het onderdeel bouwveiligheid (C) wordt niet afgenomen door de MER-gemeenten (Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen). Daarnaast verzorgen de MER-gemeenten en de gemeente Venray zelf de gebruikscontroles bij het onderdeel gebruiksveiligheid (D).

A Ruimtelijke veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio brengt adviezen uit gericht op het beheersen van omgevingsrisico's. De advieswerkzaamheden omvatten: externe veiligheid bestemmingsplannen, omgevings- en trajectbesluiten, routing gevaarlijke stoffen, infrastructurele wijzigingen, realiseren van bluswatervoorzieningen en keurmerk veilig ondernemen. Doel is om in een zo vroeg mogelijk stadium veiligheidsrisico's in beeld te brengen en mee te laten wegen in de beleidskeuzes die gemaakt worden.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om omgevingsrisico's te beperken en te beheersen.

Jaarlijks gaat het gemiddeld om 75-100 adviesaanvragen externe veiligheid. Daarnaast is er met gemeenten structureel overleg over advisering pro-actie.

Met de komst van de nieuwe omgevingswet veranderen de gemeentelijke processen.

In 2020 hebben wij onze (preventieve) rol en taak als adviseur omgevingsveiligheid bestuurlijke geborgd en vertaald naar goede lokale werkafspraken met de gemeenten.

B Industriële veiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio voert werkzaamheden uit gericht op het adviseren over, toezien op en eventueel handhaven van de beheersing van industriële risico's. Tot deze werkzaamheden behoren het beoordelen van veiligheidsrapporten, aanwijzing van bedrijfsbrandweren, advies op het gebied van opslag van vuurwerk en explosieve stoffen, advies externe veiligheid Wet Milieubeheer en inspecties en handhaving BRZO (Besluit Risico Zware Ongevallen).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om industriële risico's te beperken en te beheersen. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Jaarlijks gaat het gemiddeld om 60 aanvragen milieuvergunning en BRZO.

Wij streven er naar om in 2020 de risicovolle bedrijven in onze regio beter in beeld te krijgen en in samenwerking met gemeenten, provincie en RUD het toezicht te verbeteren. Aanleiding hiervoor zijn onder andere de ontwikkelingen bij de afvalverwerkers en de gevolgen van de energietransitie.

C Bouwveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveiligheidsaspecten bij bouwvergunningtrajecten: over te nemen bouwkundige maatregelen, technische installaties, bereikbaarheid en bluswatervoorzieningen op objectniveau. Controles tijdens en na de bouw kunnen van deze werkzaamheden deel uitmaken.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften over brandveiligheidsaspecten in het kader van bouwvergunningtrajecten. Adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties.

Jaarlijks gaat het gemiddeld om 450 aanvragen voor een bouwvergunning, waarbij wij gemiddeld 900 adviesrapporten uitbrengen. Een aanvraag kan tot meerdere adviezen leiden. Speerpunt is het verhogen van de kwaliteit van onze dienstverlening aan gemeenten: door nog meer aan de voorkant mee te denken zodat gemeenten niet verrast worden door een ons advies in een lopende aanvraag; door het borgen van maximale afstemming bij complexe trajecten en door de risicogerichte benadering goed te borgen in het adviesformat.

D Gebruiksveiligheid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio adviseert over brandveilig gebruik van bouwwerken en bij risicovolle en/of grootschalige evenementen. Hiertoe behoort de advisering omgevingsvergunning en melding brandveilig gebruik, de advisering en het toezicht bij grootschalige en risicovolle (B- en C-) evenementen en het toezicht op brandveilig gebruik.

Daarnaast voert de Veiligheidsregio activiteiten uit specifiek gericht op het verkleinen van het risico op brand door menselijk handelen. Concrete activiteiten zijn de ervaringsprogramma's binnen de Risk Factory voor scholieren, zorginstellingen, het voorlichten en trainen van kwetsbare groepen en het trainen van ambassadeurs (bij voorkeur door het opzoeken van een structurele samenwerking met zorgorganisaties en woningcorporaties).

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften bij het gebruik van bouwwerken en bij evenementen.

Jaarlijks gaat het gemiddeld om 300 adviezen in het kader van brandveilig gebruik en 500 adviezen in het kader van evenementenadvisering.

In 2020 wordt toezicht op gebruiksveiligheid bestaande bouw uitgevoerd op basis van een nieuwe uitvoeringsprogramma. In dit programma wordt in 2020 een start gemaakt met branchegericht toezicht. Dat wil zeggen dat we de gebruikelijke periodieke standaardcontroles gefaseerd gaan vervangen door een maatwerkaanpak die aansluit bij de specifieke risico's en kenmerken van de verschillende branches. We maken daarbij gebruik van de ervaringen die we opdoen met de verschillende projecten: branchegerichte aanpak scholen, branchegerichte aanpak industriële panden (samen met de RUD en gemeenten) en de branchegerichte aanpak zorginstellingen. Samenwerking met partners, de RUD en de gemeenten staat hierbij voorop. Deze nieuwe benadering heeft mogelijk invloed op het huidige volume van 1.500 controles (afname).

Brandveilig Leven

Specifiek onderdeel binnen gebruiksveiligheid is Brandveilig Leven, waarbij specifiek aandacht gegeven wordt aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven. In totaal worden ruim 300 voorlichtingsactiviteiten Brandveilig Leven uitgevoerd.

We maken hierbij in toenemende mate gebruik van vrijwilligers en ambassadeurs (intermediairs). Een belangrijk onderdeel is dan ook het werven en trainen van intermediairs. Om dit te bereiken zoeken we onder meer aansluiting bij opleidingen voor mensen die werkzaam worden bij kwetsbare groepen in de samenleving (bijvoorbeeld MBO Verzorgende).

Als Brandveilig Leven sluiten we aan bij de Risk Factory, waar we aan specifieke doelgroepen nog betere en efficiënter belevingsprogramma's gericht op gedragsverandering kunnen aanbieden. Het team Brandveilig Leven werkt daarnaast samen met de overige collega's van de Risicobeheersing om vraagstukken en uitdagingen gezamenlijk aan te gaan en zorgt er tevens voor dat brandweerposten de juiste (methodische) ondersteuning krijgen bij het uitrollen van lokale initiatieven zoals voorlichtingsactiviteiten.

E Onderzoek en beleid

Wat gaat de VRLN doen?

De Veiligheidsregio onderhoudt een actueel regionaal (brand)risicoprofiel. Dit is wettelijk verplicht en vormt de basis voor risico gestuurde brandweezorg. Binnen risicobeheersing verzorgt de VRLN daarnaast de beleidsvoorbereiding op diverse terreinen en onderwerpen, mede gebaseerd op onderzoek naar brand(on)veilig gedrag en brandonderzoek.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een actueel (brand)risicoprofiel als basis voor beleid en risicogerichte organisatie van de brandweezorg. Adequate en kwalitatief hoogwaardige beleidsadviezen die bijdragen aan een effectieve en efficiënte organisatie van de brandweerpreventie, gebaseerd op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen. Het lerend vermogen van de brandweerorganisatie is vergroot, onder meer door het uitvoeren van brandonderzoek waarmee meer inzicht verkregen wordt in oorzaak en verloop van de brand. Inhoudelijke beleidsonderwerpen voor 2020 zijn:

- het voorkomen en bestrijden van brand bij grote brandcompartimenten (megahallen en megastallen) en de gevolgen voor het repressief optreden;
- energietransitie: kennisontwikkeling en onderzoek naar de gevolgen van de energietransitie voor de veiligheid van de fysieke leefomgeving en het optreden van hulpdiensten bij calamiteiten;
- toename transport op weg en water;
- langer zelfstandig wonen senioren.

Indicatoren (risicobeheersing als geheel)

- **Goed en op tijd:** wij adviseren in een vroegtijdig stadium vanuit vakinhoudelijke professionaliteit, onafhankelijk en risicogericht.
 - *Wij zijn aan de voorkant betrokken bij nieuwe ontwikkelingen en aanvragen zodat veiligheid meegenomen kan worden in de fase van integrale belangenafweging. Het percentage vooroverleggen ten opzichte van het aantal adviesaanvragen toont een stijgende lijn (2020 nulmeting).*
 - *De medewerkers risicobeheersing voldoen aan de landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria. Dit is vastgelegd in het dashboard ontwikkeling vakmanschap.*
 - *Met iedere medewerker wordt jaarlijks een ontwikkelgesprek gevoerd.*
 - *Onze adviezen voldoen aan de interne standaard voor kwaliteit (kwaliteitskaart). Dit wordt jaarlijks beoordeeld op basis van een steekproef.*
 - *Wij voeren een tevredenheidsonderzoek uit met betrekking tot onze dienstverlening en scoren daarbij een ruimvoldoende.*
- **Co-creatie:** wij werken samen met partners aan veiligheidsvraagstukken, leveren een onderbouwde bijdrage aan integraal advies en maken waar mogelijk de verbinding op inhoud.
 - *Het aantal partners waar wij structureel mee samenwerken toont een stijgende lijn.*
 - *Per programma geven wij minimaal 1 voorbeeld van een nieuw samenwerkingsinitiatief.*
 - *Wij meten de kwaliteit van de samenwerking met partners d.m.v. een enquête.*
- **Informatie gestuurd:** wij faciliteren gemeentelijke beleidskeuzes en beïnvloeden brandveilig gedrag door het verzamelen, analyseren en duiden van data en vertalen dit naar een regionaal brandrisicoprofiel en regionaal/lokaal veiligheidsbeeld.
 - *In 2020 beschikt iedere gemeente over een kwalitatieve rapportage over de brandveiligheid/naleefgedrag bij risicovolle objecten in de gemeente.*
 - *Is een actueel overzicht van de meest voorkomende oorzaken van brand in de regio beschikbaar.*
 - *Leveren wij digitale kaartinformatie over risico's aan incidentbestrijding en aan gemeenten.*

Wat mag het kosten?

Risicobeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	
Ruimtelijke veiligheid	228
Industriële veiligheid	122
Bouw veiligheid	477
Gebruiksveiligheid	1.587
Onderzoek en beleid	400
Totaal lasten	2.815
Baten	
Ruimtelijke veiligheid	90
Industriële veiligheid	102
Bouw veiligheid	109
Gebruiksveiligheid	34
Onderzoek en beleid	41
Totaal baten	376
Saldo van baten en lasten	2.439
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	
Ruimtelijke veiligheid	139
Industriële veiligheid	20
Bouw veiligheid	368
Gebruiksveiligheid	1.553
Onderzoek en beleid	359
Gemeentelijke bijdragen	2.439

2.2.2 Incidentbestrijding en preparatie

Wat gaat de VRLN doen?

Borgen van de paraatheid

Een belangrijk onderwerp in het nieuwe beleidsplan 2020-2023 is het borgen van de paraatheid van de repressieve organisatie. Tijdens de bestuursconferentie in november 2018 is het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord bijgepraat over de toenemende uitdagingen waarvoor de brandweer zich momenteel gesteld ziet om de paraatheid van de repressieve organisatie op peil te houden. Tijdens kantooruren is de brandweer niet meer in alle gevallen in staat om snel genoeg en met voldoende slagkracht te reageren op meldingen. Voor het bestuur was dit aanleiding om in haar vergadering van december 2018 een commissie 'Paraatheid incidentbestrijding' in te stellen bestaande uit bestuurders, inhoudelijk deskundigen en postcommandanten. Een van de opdrachten van deze commissie was om op korte termijn met voorstellen te komen die de paraatheid voor de korte termijn verbeteren.

Wat is er aan hand? Onze samenleving verandert voortdurend. Waar vroeger nog iemand 'voor het leven' brandweervrijwilliger werd en nagenoeg doorlopend beschikbaar was, is dit inmiddels al lang niet meer zo. Diverse maatschappelijke- en demografische ontwikkelingen zoals flexibele arbeidscontracten, toenemende woon-werkafstanden en scherpere keuzes in (vrije)tijdsbesteding maken de paraatheid van de vrijwillige brandweer kwetsbaar. Deze ontwikkeling gaat sneller dan eerder gedacht. Inmiddels is sprake van een soort domino-effect waarbij meerdere blokjes gelijktijdig omvallen. Het komt voor dat in een gebied meerdere vrijwillige posten gelijktijdig buiten dienst zijn. De slank georganiseerde beroepsdienst en vergrijzende dagdienst in Limburg-Noord is onvoldoende in staat deze tekorten op te vangen. Deze knelpunten zijn momenteel het hardste voelbaar tijdens kantooruren. Daarbij zijn er tussen de vier clusters verschillen in de ernst van de problematiek. De tendens is echter algemeen zichtbaar dat de knelpunten zich uitbreiden naar weekenden en vakanties en bij ongewijzigd beleid naar alle clusters van de Brandweer Limburg-Noord. Gevolg is dat niet op elk moment een snelle brandweezorg aan onze burgers gegarandeerd kan worden en dat niet voldaan kan worden aan de ambities die het bestuur zich gesteld heeft. In het ernstigste geval leidt dit tot extra schade en slachtoffers en verhoogde risico's voor het eigen personeel.

De focus van de commissie lag op het zoeken naar oplossingen voor de korte termijn, concreet voor de nieuwe beleidsperiode t/m 2023. Daarbij zijn meerdere keuzerichtingen besproken en financieel doorgerekend. De commissie is daarbij uitgegaan van maatregelen die al genomen worden om de repressieve organisatie actueel en paraat te houden. Het gaat hierbij onder meer om:

- soberheid bij de organisatie van specialistische taken;
- flexibilisering van de repressieve zorg (o.a. introductie TS-Flex);
- ontlasting van de vrijwilligers door het aanbrengen van focus;
- intensivering (lokale) werving;
- varianten in vrijwilligheid en aanstelling op meerdere posten;
- jeugdbrandweer als verkorting van de opleiding tot manschap;
- kortere (dag)opleidingen aanbieden m.i.v. 2019;
- uitbreiding van het aantal opleidingsklassen per jaar.

Na herijking en implementatie van de operationele grenzen binnen de eigen regio in 2016 wordt in de periode 2017-2019 over de regiogrenzen heen gekeken. Systematisch zal, startend in de kop van de regio, in de grensgebieden (interregionaal en internationaal) geanalyseerd worden welke samenwerkingsvormen en overeenkomsten er al zijn en welke verbetering en/of intensivering kan plaatsvinden. Doel is verdere verbetering van paraatheid, dekking en operationeel optreden over de regiogrenzen heen.

Op 15 maart 2019 heeft de commissie vijf varianten voorgelegd aan het bestuur en daarbij geadviseerd om te kiezen voor een variant die voorziet in een vangnet voor het toekomstbestendig maken van de repressieve organisatie tot en met 2023. Kern van deze variant is de ondersteuning van de vrijwillige brandweerorganisatie met dagdienstmedewerkers, hybridemedewerkers⁸ en extra beroepsmedewerkers die diensten draaien op die momenten en op die locaties waar dat het hardste nodig is. Hierbij is gekozen voor een realistische belasting van vrijwilligers en dagdienstmedewerkers waar het gaat om het draaien van kazernediensten. Een ander belangrijk punt is dat deze keuzerichting ruimte biedt om de relatie met het bedrijfsleven (de werkgevers van onze vrijwilligers) te vernieuwen en te verstevigen door de introductie van een accounthouder vrijwilliger en werkgevers.

Om dit te kunnen realiseren wordt de gemeenten gevraagd financieel extra bij te springen. Het bestuur heeft op 15 maart 2019 het advies van de commissie overgenomen en akkoord gegeven om deze variant in de begroting 2020 te verwerken. Bovenstaande maatregelen leiden gefaseerd tot een kostenverhoging van € 2,18 miljoen (een ophoging van het budget met 8,8%). Door gefaseerde invoering is hiervan in de jaarschijf 2020 een bedrag nodig van € 1,52 miljoen.

Vakbekwaamheid

In 2019 is opnieuw een oefencyclus meerdaags realistisch oefenen ingevoerd, deze loopt tot 2023. Voor realistisch oefenen zijn de mogelijkheden in Nederland beperkt en daarom moet vaak uitgeweken worden naar het buitenland. Deze oefeningen zijn duur en vragen veel voorbereiding. De opleiding van de grote groep vrijwilligers die in 2019 zijn geworven loopt door in 2020. Hiermee is een groot deel van het beschikbare opleidingsbudget al besteed. Mede hiervoor zijn in toenemende mate materialen en locaties nodig om deze grote groep te kunnen opleiden. Uitbreiding in opleidingsvoertuigen, locaties en andere vormen van opleiden is dan ook een noodzakelijke keuze die gemaakt zal moeten worden als investering voor de langere termijn. Het blijven voldoen aan de noodzakelijke en toenemende repressieve opleidingsvraag zorgt ervoor dat de beschikbare budgetten in toenemende mate onder druk blijven staan. In het nieuwe beleidsplan 2020-2023 wordt hier dan ook nadrukkelijk aandacht aan besteed.

Materieel

Ten aanzien van vervanging van materieel blijven soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.

⁸ Hybridemedewerkers zijn vrijwilligers die af en toe beroepsdiensten draaien.

In het kader van risicogerichtheid en het aanbrengen van focus zal de standaardisering aan de andere kant weer minder worden. Op dit moment worden ingewikkelde branden (denk aan zeer grote brandcompartimenten) bestreden met middelen die geschikt zijn voor reguliere gebouwbranden, maar niet voor brandcompartimenten tot wel 25.000 m². De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen.

Daarnaast krijgt de vergroening van het voertuigenpark aandacht (e-voertuigen, geen diesel waar mogelijk). Naast de reguliere vervangingen wordt in 2020 het zogenaamd grootwatertransport vervangen (zware pompelampen voor het transporteren van veel bluswater over afstanden tot 2,5 km) en worden de diverse soorten schuimblusvoertuigen en -containers vervangen door twee identieke schuimblusvoertuigen.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Een parate brandweerorganisatie die adequaat en voldoende snel reageert op de gemiddeld 3.500 meldingen per jaar (waarvan 2.300 prio 1 en 1.200 prio 2). Bij veel extreem weer ligt dit hoger.

Een goed geoefende, voorbereide en toegeruste brandweerorganisatie, conform landelijk vastgestelde standaarden.

Jaarlijks zijn er leergangen voor gemiddeld 200 medewerkers en vrijwilligers, met als hoofdmoot de leergangen manschap, chauffeur, pompbediener en bevelvoerder. Jaarlijks zijn er 20 tot 40 reguliere oefenmomenten voor elke brandweermedewerker (vrijwilligers en beroeps).

Indicatoren incidentbestrijding

- Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.
- Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten en posten met een SI-2T (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).

Indicatoren preparatie

- Gecertificeerd opleidingsbureau.
- Alle ruim 850 operationeel inzetbare medewerkers voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid.
- Actuele planvorming, procedures, inzetvoorstellen en dekkingsplan.
- De kazernes voldoen aan onderhoudsniveau 3 van de NEN2767-norm.
- Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.

Wat mag het kosten?

Incidentbestrijding en preparatie

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	27.254
Baten	4.003
Saldo van baten en lasten	23.251
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	252
Gemeentelijke bijdragen	22.999

2.2.4 Totale kosten

Totaal Programma Brandweezorg

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	30.069
Baten	4.379
Saldo van baten en lasten	25.690
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	252
Gemeentelijke bijdragen	25.438

2.3 Programma Crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

De Veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geoefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie crisisbeheersing. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschaling)procedures en afspraken.

Het programma Crisisbeheersing bestaat uit de volgende onderdelen:

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

De VRLN coördineert de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en verzorgt de ketenregie. Daaronder valt de operationele voorbereiding, opleiden en oefenen en het optreden tijdens incidenten en crises. Ook de nazorg en evaluatie maken hier onderdeel van uit.

Specifiek onderdeel is de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR), belast met de coördinatie, voorbereiding, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Doelstelling is dat de geneeskundige partners naadloos kunnen opschalen van reguliere naar opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende keten kunnen optreden, zodat slachtoffers van rampen en crises optimale zorg kan worden geboden. Daarvoor zijn enerzijds afspraken (convenanten) met partners van belang. Anderzijds is een goede relatie met de partners op alle niveaus minstens zo belangrijk. Een specifieke activiteit vormt de geneeskundige en multidisciplinaire advisering bij evenementen. Binnen Crisisbeheersing is eveneens gepositioneerd de coördinatie van en voorbereiding op Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS). Dit omvat werving, selectie, opleiding en training van de Adviseurs Gevaarlijke Stoffen (AGS) en de Coördinatoren Verkenningseenheden (CVE) en tevens de operationele voorbereiding – zowel mono als multi – op IBGS.

Gemeentelijke processen

De Oranje Kolom (gemeentelijke processen) is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen Bevolkingszorg tijdens een crisis. Deze processen zijn: crisiscommunicatie, publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement, resource management en evaluatie. De Oranje Kolom richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie moeten komen. Dit gebeurt door opleidingen en deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen. De Oranje Kolom valt inhoudelijk onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris en functioneel onder de Veiligheidsregio (werkgeverschap).

Meldkamer

Ook de meldkamer maakt nog onderdeel uit van dit programma, maar heeft na de samenvoeging met Zuid-Limburg een andere status gekregen. Binnen de meldkamer in Maastricht wordt door de Brandweer Limburg-Noord en Brandweer Zuid-Limburg samengewerkt aan een verdere optimalisering van het meldkamerproces.

Algemene ontwikkelingen 2020

In 2020 wordt de lijn doorgezet binnen Crisisbeheersing om in Limburg, dus met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) samen, uitvoering te geven aan de voorbereiding op incidenten, rampen en crises en de gecoördineerde bestrijding van incidenten. Vanuit het in 2019 vastgestelde Provinciale Risicoprofiel⁹ en nieuwe meerjarige Regionale Beleidsplan¹⁰, wordt in 2020 het nieuwe Regionale Crisisplan¹¹ opgeleverd.

2.3.1 Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

Wat gaat de VRLN doen?

Speerpunten voor 2020 zijn:

- Doorontwikkeling crisisorganisatie: voorbereid zijn op incidenten en crises vraagt in de huidige samenleving om een integrale benadering op het gebied van fysieke, sociale en maatschappelijke veiligheid, gezondheid en openbare orde. Dit vraagt doorontwikkeling van de bestaande crisisstructuren op zowel alarmering en opschaling als ook in leiding en coördinatie tijdens een incident. Ten grondslag aan de doorontwikkeling liggen het genoemde risicoprofiel, het beleidsplan en het periodieke Regiobeeld (voorheen Staat van de Rampenbestrijding).
- Versterking van Evenementenadvisering: de meerwaarde van evenementenveiligheid heeft zich de laatste jaren bewezen, maar de groei in aantallen C- en B-evenementen, de complexiteit van evenementen en het toepassen van maatwerk in de advisering neemt toe. Om ook in 2020 en volgende jaren aan de vraag van gemeenten te kunnen voldoen, is de capaciteit 'adviseur crisisbeheersing' uitgebreid en doorontwikkeling nodig. Risicogericht adviseren bij het organiseren van evenementen is daarbij het sleutelbegrip.
- Veiligheidsinformatiecentrum (VIC): ten behoeve van de informatiepositie wil de Veiligheidsregio een continu omgevingsbeeld hebben en beschikbare data snel kunnen ontsluiten.

⁹ Beide veiligheidsregio's hebben hun wettelijke verplichting tot het opstellen van het vierjaarlijkse risicoprofiel verenigd in één provinciaal profiel.

¹⁰ Beide veiligheidsregio's leggen elk aan het eigen bestuur het wettelijk verplichte Regionale Beleidsplan voor, dat voor Crisisbeheersing grotendeels op gelijke leest geschoeid zal zijn.

¹¹ Ook hierin wordt samen opgetrokken met VRZL; wettelijk/juridisch dient elke veiligheidsregio de eigen bestuurlijke besluitvorming toe te passen.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Crisisbeheersing heeft als belangrijkste doel de snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR- en multidisciplinaire processen crisisbeheersing.

Indicatoren

Evenementenadvisering:

- Op alle adviesaanvragen (ongeveer 325 per jaar) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverschaffing van de aanvrager.

Operationele voorbereiding:

- Alle (100%) multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.
- Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken vastgelegd op netwerkkarten.
- MOTO-aanbod (multi opleiden-trainer-oefenen) dat voorziet in tenminste 2 oefenmomenten per functionaris per jaar. Deze oefenmomenten worden conform planning gerealiseerd.
- (M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.
- De operationele gereedheid van GHOR-functionarissen is actueel en inzichtelijk.
- De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen. GHOR rapporteert het bestuur VRLN hierover.

Incidentbestrijding:

- Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd¹² aangevangen met hun werkzaamheden.
- Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd¹³ met het eerste overleg.

¹² Vastgelegd in het Regionaal Crisisplan; normtijden verschillen per functionaris.

¹³ Vastgelegd in het Regionaal Crisisplan; normtijden verschillen per team.

Wat mag het kosten?

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	3.106
Baten	455
Saldo van baten en lasten	2.651
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	2.651

2.3.2 Gemeentelijke processen

Wat gaat de VRLN doen?

Voor de Oranje Kolom (gemeentelijke processen) zijn ongeveer 300 functionarissen actief, deze zijn verdeeld over 17 sleutelfuncties in 14 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools.

Er zijn twee autonome ontwikkelingen die invloed hebben op de begroting 2020, namelijk het nieuwe convenant Rode Kruis en de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg.

Convenant Rode Kruis

Op verzoek van de gemeenten is er een nieuw convenant afgesloten tussen het Nederlands Rode Kruis en de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Door het afsluiten van het convenant bestaat er minder verschil tussen de verschillende veiligheidsregio's in Nederland en de afspraken die zij hebben met het Rode Kruis. De harmonisatie heeft een trapsgewijze kostenstijging tot gevolg (vanaf 2019). Voor 2020 betreft het een stijging van € 8.500.

Landelijk Netwerk Bevolkingszorg

In 2018 is de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg structureel ondergebracht bij het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft als (enige) regio bepleit dat de kosten van deze ondersteuning binnen de bestaande begroting van het IFV opgevangen dienen te worden, maar andere regio's hebben besloten dat het IFV een en ander mag doorbelasten naar de veiligheidsregio's. Dit brengt een (structurele) kostenstijging met zich mee van € 4.000 op jaarbasis voor de Oranje Kolom.

Deze twee ontwikkelingen leiden in 2020 tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de Oranje Kolom met € 12.500.

Welk resultaat gaat de VRLN boeken dit jaar?

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met gemeentelijke processen crisisbeheersing.

Indicatoren

Operationele voorbereiding:

- Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.
- Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.
- Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.

Incidentbestrijding:

- In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel¹⁴.

Wat mag het kosten?

Gemeentelijke processen

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	731
Baten	90
Saldo van baten en lasten	642
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	0
Gemeentelijke bijdragen	642

2.3.3 Meldkamer

Wat gaat de VRLN doen?

De meldkamer verzorgt de aanname en afhandeling van meldingen en aanvragen om hulpverlening, waaronder 112-meldingen. De meldkamer zorgt voor alarmering van eenheden en functionarissen en regelt verdere opschaling tijdens GRIP-situaties. Tijdens operationeel optreden ondersteunt de meldkamer de repressieve inzet.

In het kader van het project LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking) zijn de meldkamers van de Veiligheidsregio's Zuid-Limburg en Limburg-Noord samengevoegd in een nieuwe meldkamer die in Maastricht gevestigd is. De meldkamer is in de begroting van de VRLN nog wel zichtbaar als apart programmaonderdeel, aangezien de financiering voor een deel nog loopt via de begrotingen van de

¹⁴ Vastgelegd in het Regionaal Crisisplan; normtijden verschillen per team.

Veiligheidsregio's. Verdere begroting en verantwoording gaat via een apart traject door de nieuwe meldkamerorganisatie.

Overgang beheer naar de LMS

Met ingang van 1 januari 2020 gaat het beheer van de meldkamer over naar de landelijke politieorganisatie (LMS: landelijke meldkamer samenwerking). De VRLN gaat indirect betalen voor dit beheer doordat de BDuR met € 500.000 wordt verlaagd. Dit moet opgevangen worden binnen de begroting van de meldkamer (frictiekosten). Voor een deel is dit mogelijk met de directe kosten voor beheer die tot 2020 nog in de begroting van de meldkamer waren opgenomen en vanaf 2020 niet meer nodig zijn. Het resterende deel aan frictiekosten op beheer kan minimaal tot 2023 (en wellicht nog langer) worden opgevangen met de daarvoor in het leven geroepen reserve meldkamer. De frictiekosten worden over enkele jaren afgebouwd om de begroting zonder onttrekking uit de reserve sluitend te maken. De afgelopen jaren is deze reserve meldkamer opgebouwd met de exploitatieoverschotten meldkamer en tevens met een eenmalige landelijke bijdrage voor frictiekosten die in 2018 is uitgekeerd (€ 500.000). Om de transitie van het beheer naar de LMS budgettair neutraal te laten verlopen voor de gemeenten is in 2020 per saldo een onttrekking uit de opgebouwde reserve meldkamer nodig van € 120.000.

Wat mag het kosten?

Meldkamer	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>
	Begroting 2020
Lasten	1.215
Baten	-240
Saldo van baten en lasten	1.454
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	120
Gemeentelijke bijdragen	1.335

2.3.4 Totale kosten

Totaal Programma Crisisbeheersing

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	5.052
Baten	305
Saldo van baten en lasten	4.747
Stortingen in reserves	0
Onttrekkingen uit reserves	120
Resultaat voor bestemming	4.628

2.4 Algemene dekkingsmiddelen

De VRLN kent als algemeen dekkingsmiddel het saldo van de financieringsfunctie. Voor 2020 is dit saldo naar verwachting € 309.000.

2.5 Overhead

In het kader van de vernieuwing van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) worden de kosten voor de bedrijfsvoering ondergebracht in het onderdeel Overhead.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hierbij worden in het BBV een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- Kosten dienen zoveel mogelijk direct te worden toegerekend aan het betreffende programma;
- Ondersteunende werkzaamheden die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of een extern product horen thuis bij de overhead;
- Hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead;
- De huisvesting voor algemene taken behoort tot de overhead. Huisvesting specifiek voor brandweer of GGD worden bij het betreffende programma begroot.

In de begroting van de veiligheidsregio worden de kosten van de overhead verdeeld over de programma's en op die wijze verrekend in de gemeentelijke bijdrage. De gemeenten kan namelijk geen overheadkosten van de veiligheidsregio toevoegen aan haar eigen overheadkosten.

Naast de bepaling van wat tot de overhead gerekend moet worden is de verdeling van de overhead onderwerp van onderzoek. Herijking van het bedrag vraagt tevens om herijking van de verdelingssystematiek over de programma's. Komende periode wordt dit verder uitgewerkt voor het eerst met betrekking tot de begroting 2021.

Totaal Overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Begroting 2020
Lasten	14.112
Baten	1.785
Saldo van baten en lasten	12.328
Stortingen in reserves	233
Onttrekkingen uit reserves	56
Gemeentelijke bijdragen	12.505

2.6 Heffing vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Voor zover bekend zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de Veiligheidsregio zeer beperkt.

Voor de vennootschapsbelasting die op de activiteiten drukt die door de belastingdienst als VPB-plichtig worden aangemerkt, is voor 2020 geen bedrag geraamd. Omdat wij activiteiten verrichten tegen kostprijs en zonder winstoogmerk verwachten wij geen heffing in 2020.

2.7 Onvoorzien

In de begroting 2020 is geen bedrag opgenomen voor onvoorzien.

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risico's zijn onder te verdelen in allerlei uiteenlopende typen. Het accent ligt bij het in kaart brengen van de risico's gelegen op het strategisch niveau. Er worden maatregelen genomen om de risico's te beheersen. Periodiek worden de risico's geactualiseerd en de effecten van de maatregelen gemonitord.

De benodigde weerstandscapaciteit gaat uit van het restrisico dat de organisatie loopt. Daartoe dient voor de verschillende risico's beoordeeld te worden wat de effectiviteit is van de aanwezige beheersingsmaatregelen en/of aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Het programma NARIS rekent de risico's om naar de benodigde weerstandscapaciteit.

Strategische risico's	Kans	Financiële gevolgen	% bijdrage aan weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit
Kwaliteit personeel: het risico dat medewerkers in onvoldoende mate beschikken over gevraagde competenties, het optreden van ontwikkelingen in de omgeving die de vereiste en beschikbare kwaliteiten op spanning kunnen zetten, binnen enkele jaren uitstroom van deskundigheid en ervaring door gemiddeld hoge leeftijd personeel, wat leidt tot onvoorziene investeringen in opleidingen en positionering van de VRLN als aantrekkelijk werkgever en werving- en selectietrajecten.	50%	max. € 500.000	18,08	€ 226.071
Kwantiteit personeel: het risico op onderbezetting door gebrek aan (gespecialiseerd) personeel wat kan leiden tot productieverlies, verminderde paraatheid en hulpverlening, hogere kosten inhuur en het niet kunnen voldoen aan gemaakte afspraken/verwachtingen, hetgeen leidt tot onvoorziene externe inhuur en/of werving- en selectietrajecten.	75%	max. € 250.000	13,47	€ 168.428
Ziekteverzuim: het risico op ziekteverzuim door hoog ervaren werkdruk, onderbezetting en gevraagde flexibiliteit van medewerkers, met als gevolg niet gedekte externe inhuur.	75%	max. € 350.000	18,79	€ 234.949
Beroepsziekten en arbeidsongevallen: risico is dat de verzekering de schade als gevolg van bepaalde ziekten/ongevallen niet (meer) dekt (bijvoorbeeld PTSS).	5%	max. € 1.000.000	3,71	€ 46.390
Financiële claims: het risico dat de VRLN claims krijgt als gevolg van handelwijzen van medewerkers, die niet gedekt zijn door de verzekering.	5%	max. € 1.000.000	3,58	€ 44.764

Strategische risico's	Kans	Financiële gevolgen	% bijdrage aan weerstandscapaciteit	Benodigde weerstandscapaciteit
Kennisdeling: het risico dat beschikbare en benodigde informatie onvoldoende ontsloten/gedeeld wordt intern en met externe partijen, dit vraagt om extra onvoorziene investeringen om kennis te delen.	25%	max.€ 500.000	8,91	€ 111.410
Integriteit beveiliging data: het risico op uitval systemen en verlies van data als gevolg van gedrag van medewerkers, met extra kosten als gevolg.	10%	max.€ 810.000	5,7	€ 71.272
Bij extreme weersomstandigheden is extra inzet van medewerkers nodig hetgeen leidt tot hogere kosten voor de inzet van bijvoorbeeld brandweervrijwilligers, wat niet volledig is meegenomen in de begroting.	50%	max.€ 250.000	9	€ 112.535
Het risico dat door in werking treding van de WNRA de vrijwilligers betaalde beroepskrachten dienen te worden. Dit leidt tot hogere arbeidskosten bij gelijkblijvende personele inzet.	5%	max.€ 1.500.000	5,35	€ 66.896
Het handelen in strijd met wet- en regelgeving waarmee het risico ontstaat op een rechtszaak tegen de VRLN, bijvoorbeeld bij aanbestedingen, hetgeen leidt tot (gerechts-)kosten en/of boetes.	25%	max.€ 250.000	4,53	€ 56.643
Het onvoldoende bereiken van kinderen die in aanmerking komen voor (RVP-)vaccinaties waardoor de vaccinatiegraad onder RIVM-streefwaarde komt en het risico op uitbraak van ziekte vergroot wordt, hetgeen leidt tot de noodzaak tot actievere voorlichting van ouders en extra communicatiecampagnes en tot extra inzet bij een daadwerkelijke uitbraak van een infectieziekte.	25%	max.€ 500.000	8,9	€ 111.285
Benodigde weerstandscapaciteit			100%	€ 1.250.392

Weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de Veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengen. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de Veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de Veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de Veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is. Vanuit de risico-inventarisatie is een benodigd weerstandsvermogen becijferd van € 1.250.392. De beschikbare 'vrije reserve' bedroeg op 31 december 2018 € 1.044.000. In dit saldo is rekening gehouden met een eventueel besluit om het rekeningresultaat 2018 te onttrekken uit de reserve. De verwachte stand van de 'vrije reserve' per 1 januari 2020 is € 1.084.000.

Om het tekort op het weerstandsvermogen weg te werken heeft het Algemeen Bestuur d.d. 7 juli 2017 besloten om de gemeentelijke bijdrage ingaande 2018 gedurende 4 jaar op te hogen met € 152.500 per jaar (gemiddeld € 0,30 per inwoner per jaar). Eventuele positieve resultaten die in deze periode worden behaald, worden in mindering gebracht op de bijdrage van het daaropvolgende jaar.

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de verhouding tussen de schulden van de organisatie onder aftrek van de vlottende activa en het totaal van de baten van de organisatie verminderd met eventuele onttrekkingen aan reserves.

Voor de opbouw van het kengetal kan een correctie voor de financiële activa achterwege blijven daar de VRLN niet over dergelijke uitzettingen beschikt.

De relevantie van dit kengetal wordt bepaald door de mate waarin de organisatie de activa heeft gefinancierd in relatie tot de begrotingsomvang.

Solvabiliteit

Onder solvabiliteit wordt verstaan de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal van het vermogen, ergo het totaal van de passiva.

Structurele exploitatieruimte

Onder de structurele exploitatieruimte wordt verstaan de verhouding tussen het saldo van structurele baten en lasten verminderd met het saldo van de structurele onttrekking aan reserves en het totaal van de baten exclusief de onttrekking aan reserves.

Dit kengetal geeft aan de mate waarin de structurele lasten gedekt worden door de structurele baten. Een negatief kengetal duidt op hogere structurele lasten dan structurele baten, wat niet gewenst is.

Bovengenoemde kengetallen zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen

(in percentages)

	Rekening 2018	Begroting 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Netto schuldquote	65,5%	73,5%	74,7%	73,1%	70,2%	66,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	65,5%	73,5%	74,7%	73,1%	70,2%	66,6%
Solvabiliteitsratio	5,3%	5,2%	4,6%	3,7%	3,4%	3,3%
Structurele exploitatieruimte	1,0%	0,0%	-0,7%	-0,7%	-0,2%	-0,1%

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De belangrijkste kapitaalgoederen die de VRLN in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen).

a. Materieel

Ten aanzien van vervanging van materieel zijn soberheid, doelmatigheid en regionale uniformiteit belangrijke uitgangspunten.

In het kader van risicogerichtheid en focus wordt de standaardisering op onderdelen minder. Op dit moment worden ingewikkelde branden (denk aan zeer grote brandcompartimenten) bestreden met middelen die geschikt zijn voor reguliere gebouwbranden maar niet voor brandcompartimenten tot wel 25.000 m². De brandweer moet dan ook investeren in nieuwe innovatieve technische middelen.

Tevens zal er bij aanschaf van nieuwe voertuigen gekeken worden naar duurzame initiatieven waarbij de primaire inzetfunctie van het voertuig in kwaliteit gelijk moet blijven aan de gestelde eisen. De fasering van duurzame voertuigen wordt waarschijnlijk het eerste zichtbaar bij de piket voertuigen. Aandacht is hierbij wel nodig voor de gevolgen voor de infrastructuur, zoals laadfaciliteiten op de locaties van de veiligheidsregio en bij piket functionarissen.

Naast de reguliere vervangingen wordt in 2020 het zogenaamd grootwatertransport vervangen (zware pompelpompen voor het transporteren van veel bluswater over afstanden tot 2,5 km) en wordt het gefragmenteerd potentieel van schuimblussende eenheden vervangen door twee schuimblusvoertuigen.

b. Harmonisatie huisvestingslasten brandweerlocaties

Met het vaststellen van het Repressief Brandweerorganisatieplan heeft het bestuur gekozen om terug te gaan van 31 naar 30 brandweerkazernes en de posten Thorn en Hunsel samen te voegen op een nieuwe locatie in Ittervoort. Daarnaast gaf een vervolgonderzoek naar de technische staat van de overige kazernes aan dat nieuwbouw voor een aantal locaties een betere keuze zou zijn. In dat kader worden naast Ittervoort in 2019-2020 vier nieuwe brandweerkazernes opgeleverd: Nederweert, Stramproy, Leudal en Horst. De te kleine centropost Venray wordt uitgebreid, waarbij tevens voldaan kan worden aan de eisen die gesteld worden aan schoon werken (arbeidshygiëne).

In de komende jaren kijken we voor huisvesting ook naar de ontwikkeling van duurzaamheid binnen zowel de bestaande huisvesting als de nieuw te bouwen kazernes. Niet alleen de infrastructuur voor duurzame voertuigen, maar ook het terugbrengen van verbruikskosten op onze huisvestingslocaties is van belang.

Om deze ontwikkeling prioriteit te geven, maar meer nog vanuit een maatschappelijk verantwoorde visie zal het positioneren van een duurzaamheidscoördinator ingezet moeten worden. Deze medewerker is verantwoordelijk voor het vormgeven van het duurzaamheidsbeleid en de implementatie. Op die manier wordt een basis gelegd en kan er in kaart worden gebracht welke investeringen er de komende jaren noodzakelijk zijn om te voldoen aan de gestelde normen.

De VRLN heeft de volgende gebouwen in eigendom:

Locatie	Adres	Plaats
Hoofdvestiging VRLN	Nijmeegseweg 42	Venlo
Oude brandweerkazerne Venlo	Nijmeegseweg 40	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Venlo)	Drie Decembersingel	Venlo
Hoofdvestiging GGD (Roermond)	Oranjelaan	Roermond
Brandweerkazerne Echt	Bandertlaan	Echt
Brandweerkazerne Gennep	Paesplasweg	Gennep
Brandweerkazerne Horst	Westsingel	Horst
Brandweerkazerne Ittervoort	Aziëstraat	Ittervoort
Brandweerkazerne Leudal	Noorderbaan	Heythuysen
Brandweerkazerne Mook	Veldweg	Mook
Brandweerkazerne Nederweert	hoek Smisserstraat	Nederweert
Brandweerkazerne Stramproy	Bergerothweg	Stramproy
Brandweerkazerne Venlo	Ariënsstraat	Venlo
Brandweerkazerne Weert	De Savorin Lohmanstraat	Weert

De belangrijkste kapitaalgoederen die de Veiligheidsregio in eigendom heeft betreffen gebouwen en vervoermiddelen (brandweervoertuigen). Voor deze eigendommen gelden de wettelijke voorgeschreven keurings- en onderhoudswerkzaamheden.

3.3 Financiering

De Veiligheidsregio heeft het beleid ten aanzien van de financiering vastgelegd in de financiële verordening. De regels ter uitvoering van de beleidspunten zijn vastgelegd in het treasurystatuut (financieringsstatuut). De Veiligheidsregio voldoet aan de voorschriften met betrekking tot de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Rentebeleid

Zowel de lange als de korte rente zijn momenteel laag met respectievelijk 0,80% voor 10-jarige leningen en -0,31% voor de korte rente (driemaandelijks Euribor). De ontwikkeling van de rente is van belang voor de financieringskosten van de VRLN.

Risicobeheer (kasgeldlimiet en renterisiconorm)

De kasgeldlimiet laat zien welk risico er bestaat ten aanzien van vlottende schulden. De renterisiconorm is een maatstaf om te bepalen welke kredietrisico's de Veiligheidsregio loopt op de vaste schulden. Dit zijn de schulden met een looptijd langer dan 1 jaar.

De renterisiconorm wordt gemeten in een bedrag ter grootte van 20% van het begrotingstotaal. De Veiligheidsregio zal in het begrotingsjaar 2020 en meerjarig voor de daaropvolgende 3 jaar, volgens de huidige inzichten, binnen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm blijven.

Liquiditeitsplanning en financieringspositie

Gezien de investeringsplanning en de aflossing op bestaande geldleningen wordt in de kapitaalbehoefte voorzien door het aantrekken van geldleningen in 2020 en de volgende jaren. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de kasgeldlimiet maximaal benut wordt, zonder deze te overschrijden.

Rente risiconorm*(bedragen in duizenden euro's)*

	2020	2021	2022	2023
(1) Renteherzieningen	5.000	5.000	5.000	5.000
(2) Aflossingen	3.614	4.114	4.614	5.114
(3) Renterisico (1) + (2)	8.614	9.114	9.614	10.114
(4) Renterisiconorm	13.262	13.262	13.262	13.262
(5a)= (4>3) Ruimte onder renterisiconorm	4.648	4.148	3.648	3.148
(5b)= (3>4) Overschrijding van de renterisiconorm	-	-	-	-
Berekening renterisiconorm (4)				
(4a) Begrotingstotaal jaar t	66.310			
(4b) Percentage regeling	20%			
(4)=(4a)*(4b)/100 renterisiconorm jaar t	13.262			

Kasgeldlimiet*(bedragen in duizenden euro's)*

(Jaar t-2 = 2018)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
(1) Vlottende schuld	1.000	333	333	1.167
(2) Vlottende middelen	1.591	1.385	571	2.015
(3) Netto vlottende schuld (+) of overschot (-) (1 - 2)	-591	-1.051	-238	-849
(4) Toegestane kasgeldlimiet				
in geld	5.404	5.404	5.404	5.404
in percentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Ruimte (4 groter dan 3)	5.995	6.456	5.642	6.253
Overschrijding (3 groter dan 4)	-	-	-	-
Berekening kasgeldlimiet (5):				
(6) Rekeningstotaal 2018	65.908	65.908	65.908	65.908
(7) Percentage regeling	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
(5) = (6)*(7)/100 kasgeldlimiet 2018	5.404	5.404	5.404	5.404

3.4 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoeringstaken binnen de organisatie zijn voornamelijk ondergebracht bij de centrale concernstaf en de afdeling bedrijfsondersteuning. In beperkte mate zijn bedrijfsvoeringstaken ook direct bij het primaire proces ondergebracht. De afgelopen jaren is er ingezet op het steviger organiseren van onze primaire processen; het meer inkleuren van de afdelingen Brandweer, Crisisbeheersing en GGD. Zo stond met name het laatste jaar in het teken van de doorontwikkeling van de GGD. Er is minder gekeken naar de organisatie van de ondersteunde processen en of deze maximaal aansluiten bij onze opgave om in 2025 de gezondste en veiligste regio te zijn. Over dit vraagstuk heeft het managementteam zich in de tweede helft van 2018 en begin 2019 gebogen, met

als doel de sturingsprincipes en de ondersteuning zo te organiseren dat er een logische samenhang ontstaat: de organisatie meer in balans.

In dat kader zijn een aantal strategische adviesfuncties bedrijfsvoering verplaatst van bedrijfsondersteuning naar de centrale concernstaf. Op deze wijze kan beter vormgegeven worden aan de strategische concernadvisering op de beleidsdomeinen personeel & organisatie, communicatie, juridisch, informatisering/automatisering en bestuurlijk accountmanagement. Dit is noodzakelijk voor de integrale beleidsvorming en doorontwikkeling van onze organisatie.

Adviseurs die in de dagelijkse praktijk al dicht bij de primaire processen werken, zijn formeel bij deze processen gepositioneerd en worden aangestuurd door de desbetreffende managers.

De overige meer uitvoerende ondersteuning voor de gehele organisatie wordt ondergebracht in een service centrum: een organisatieonderdeel met maximale (interne) klantoriëntatie, waar serviceverlening hoog in het vaandel staat. Voor de ombouw en doorontwikkeling van de huidige afdeling bedrijfsondersteuning naar een service centrum wordt een periode van maximaal één jaar uitgetrokken. Streven is op 1 april 2020 een service centrum operationeel te hebben. Gedurende de “bouwperiode” van het service centrum blijft de huidige afdeling bedrijfsondersteuning operationeel en daarmee de continuïteit van de dienstverlening gegarandeerd.

3.5 Verbonden Partijen

De Veiligheidsregio kent geen verbonden partijen.

Deel C Financiële begroting

4 Overzicht baten en lasten

4.1 Baten en lasten per programma

In de onderstaande tabel is het totaal van de baten en lasten per programma opgenomen.

De ontwikkelingen op de baten en lasten zijn bij de financiële kaders nader toegelicht. In het kader van het meerjarenperspectief is een beleidsneutrale lijn gevolgd. De ontwikkelingen in een meerjarenperspectief zijn dermate onzeker dat een nadere concretisering op programmaniveau op dit moment niet opportuun is. De ontwikkelingen van de investeringen zullen vanuit een actualisatie van het meerjaren (vervangings-)investeringsplan worden benaderd.

In de meerjarenraming zijn de volgende ontwikkelingen meegenomen:

- Met ingang van het begrotingsjaar 2020 maakt het beheer van de Meldkamer geen onderdeel meer uit van de begroting van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. De korting ter financiering van het beheer zal naar verwachting € 500.000 op jaarbasis bedragen en via de BDuR verrekend worden. Deze korting wordt opgevangen door lagere lasten en een onttrekking uit de daarvoor opgebouwde reserve meldkamer.
- De gefaseerde stijging van de gemeentelijke bijdrage voor het borgen van de paraatheid van de brandweer tot en met 2023.
- Indien de ontwikkeling zich voltrekt zoals voorgesteld is er vanaf 2022 geen extra bijdrage meer nodig zijn voor het aanvullen van het weerstandsvermogen ten bedrage van € 152.500.

De financiële consequenties in een meerjarenperspectief van de indexatiesystematiek zijn niet meegenomen in de meerjarenraming; een en ander is opgenomen tegen het prijspeil 2020.

De meerjarenraming per programmaonderdeel is weergegeven in bijlage 1.

4.2 Overzicht incidenteel en structureel verloop baten en lasten

De ontwikkeling van de incidentele baten en lasten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de genomen a-structurele maatregelen om a-structureel begrotingsevenwicht te bereiken.

In onderstaand overzicht zijn de baten en lasten onderverdeeld naar incidenteel en structureel.

Baten en lasten per programma (incl. meerjarenraming)
(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2018	Begroting 2019 (na BW)	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Mutatie 2020 t.o.v. 2019
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)							
Gezondheid	17.280	16.728	17.076	17.076	17.076	17.076	348
Brandw.eerzorg	28.648	28.050	30.069	30.722	30.370	30.477	2.019
Crisisbeheersing	4.877	4.849	5.052	5.052	5.052	5.052	203
Overhead	14.136	13.925	14.112	14.112	14.172	14.172	187
Totaal lasten (excl. toev. aan de reserves)	64.942	63.553	66.310	66.963	66.671	66.778	2.757
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)							
Gezondheid	5.667	3.724	3.777	3.777	3.777	3.777	53
Brandw.eerzorg	5.153	4.424	4.379	4.379	4.379	4.379	-45
Crisisbeheersing	1.942	819	305	305	305	305	-514
Overhead	1.814	2.025	1.785	1.785	1.785	1.785	-241
Totaal baten programma's	14.576	10.992	10.245	10.245	10.245	10.245	-747
Baten gemeentelijke bijdragen							
Gezondheid	11.484	13.005	13.299	13.299	13.299	13.299	295
Brandw.eerzorg	22.685	23.626	25.438	25.688	25.908	26.098	1.812
Crisisbeheersing	3.623	4.070	4.628	4.628	4.628	4.628	558
Overhead	12.687	11.925	12.505	12.505	12.353	12.353	580
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	50.478	52.626	55.870	56.120	56.188	56.378	3.244
Totaal baten (excl. ontr. aan de reserves)	65.055	63.618	66.115	66.365	66.433	66.623	2.497
Saldo (excl. mutaties reserves)							
Gezondheid	-129	0	0	0	0	0	0
Brandw.eerzorg	-810	0	252	655	83	0	-252
Crisisbeheersing	687	-40	120	120	120	120	-160
Overhead	365	-25	-177	-177	35	35	152
Totaal saldo van baten en lasten	113	-65	195	598	238	155	-259
Toevoegingen aan reserves (lasten)	966	121	233	233	21	21	112
Onttrekkingen aan reserves (baten)	200	56	428	831	259	176	372
Totaal resultaat voor bestemming	-654	0	0	0	0	0	0

De belangrijkste incidentele effecten kunnen als volgt worden weergegeven:

Programma Gezondheid

Binnen het programma Gezondheid zijn tijdelijk extra baten (subsidies) opgenomen voor de projecten voorzorg en LOGG.

Programma Brandweerzorg

In het programma Brandweerzorg hebben de incidentele baten en lasten betrekking op het FLO-overgangsrecht van de Brandweer Roermond en Venlo. Het verloop van de baten en lasten is jaarlijks verschillend, maar overigens budgettair neutraal.

Programma Crisisbeheersing

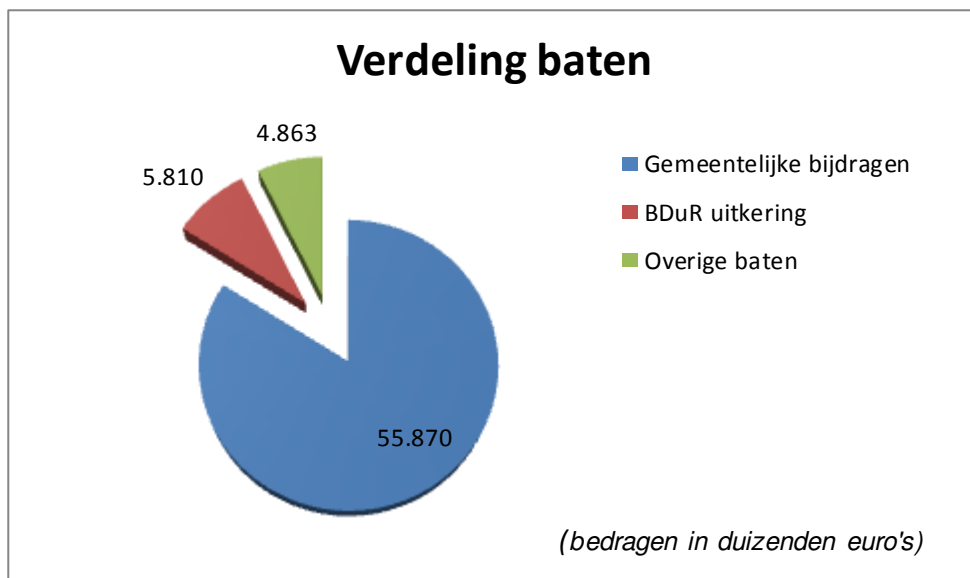
In het programma Crisisbeheersing zijn geen incidentele mutaties te verwachten.

Overhead

Onder de overhead is tijdelijk extra formatie opgenomen in verband met projecten huisvesting en overige inhuur. Hier staan incidenteel extra inkomsten tegenover.

4.3 Verdeling baten

De Veiligheidsregio kent als baten de gemeentelijke bijdragen, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en overige baten van derden. De verhouding van deze inkomstenstromen in relatie tot het totaal van de begroting is als volgt weergegeven.

Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

De Veiligheidsregio ontvangt jaarlijks een rijksbijdrage in de vorm van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De hoogte van de BDuR wordt bekendgemaakt in de zogeheten juni-circulaire. Ten tijde van het opstellen van de begroting zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Daarom wordt in de begroting uitgegaan van een inschatting van deze baten. Voor 2020 is hierbij rekening gehouden met een totaal bedrag van € 5,810 miljoen.

Overige Baten

Naast de gemeentelijke bijdragen en de BDuR ontvangt de Veiligheidsregio inkomsten uit andere bronnen zoals het rijk, instellingen en burgers. Deze zijn proportioneel met de omvang van de activiteiten. Een deel van de overige baten bestaat uit bijdragen van gemeenten welke niet via de gemeentelijke bijdrage worden verrekend.

5 Financiële positie

5.1 Solvabiliteit

De solvabiliteit van de organisatie wordt door de wetgever in toenemende mate als onderdeel gezien van de sturings- en verantwoordingsinformatie. In de paragraaf weerstandsvermogen hebben we de relevante kengetallen weergegeven.

Bij een totaal beoordeling van de solvabiliteit en het weerstandsvermogen in relatie tot deze begroting kan gesteld worden dat de uitholling van de vermogenspositie van de afgelopen jaren gestopt is. De mate waarin de Veiligheidsregio financiële stabiliteit naar de deelnemende gemeenten kan garanderen hangt mede af van de mate waarin risico's op afwijkingen opgevangen kunnen worden binnen het eigen (weerstands)vermogen. Dit wordt op basis van het huidige deficit van het weerstandsvermogen, zonder aanpassing van het reservebeleid, als onvoldoende geacht. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook besloten tot tussentijdse aanvulling vanuit de gemeentelijke bijdrage.

5.2 Liquiditeit

Alhoewel liquiditeit in termen van de mogelijkheid om de verplichtingen op korte termijn te financieren voor de decentrale overheid geen groot issue is, wordt de relatie met de netto schuldquote wel in het nieuwe BBV-regime als een verplicht kengetal gezien.

Gezien de inverse rentestructuur van dit moment met de zeer lage kortetermijnrente wordt, binnen de kaders van de wet FIDO, zoveel als mogelijk een beroep gedaan op de kapitaalmarkt.

5.3 Investerings

De Veiligheidsregio kent geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, maar kent enkel investeringen met een economisch nut.

Op basis van de meerjarige investeringsplanning bedragen de investeringen in 2020 in totaal € 8,3 miljoen. In de onderstaande tabel zijn de vervangingsinvesteringen weergegeven.

Investerings 2020

(bedragen in duizenden euro's)

Tankautosputen	1.540	Project infrastructuur	10
Hulpverleningsvoertuigen	1.230	Project Mobility	332
Haakarmvoertuigen	1.050	ICT vervangingsinvestering	153
Dienstauto's	442	Airco's kantoorruimten	68
Waterongevallenvaartui	140	Verbetering telefooncentrale nevenvestigingen	15
Haakarmbakken	2.625		
Brandw eerklading	550		
Inventaris	139		
Ademlucht	10		
PPMO baan	32		
Totaal			8.335

5.4 Reserves en voorzieningen

De stand en het gespecificeerde verloop van de reserves kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht reserves

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2020	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2020
Algemene reserve	361	153	0	0	0	514
Algemene reserve	361	153	0	0	0	514
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten gebouw Nijneegseweg, Venlo	270	12	0	0	28	255
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel, Venlo	107	5	0	0	13	99
Reserve kapitaallasten gebouw Oranjelaan, Roermond	78	4	0	0	15	66
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	455	20	0	0	56	420
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	1.026	0	120	0	0	907
Reserve nieuw e huisvesting	350	0	0	0	0	350
Reserve CMA	100	0	0	0	0	100
Reserve Oranje Kolom	0	0	0	0	0	0
Reserve assurantie eigen risico	336	60	0	0	0	396
Egalisatiereserve kapitaallasten brandw eezorg	990	0	252	0	0	738
Subtotaal overige bestemmingsreserves	2.802	60	372	0	0	2.491
Bestemmingsreserves	3.258	80	372	0	56	2.910
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-654	0	0	0	0	-654
Gerealiseerde resultaat	-654	0	0	0	0	-654
Totaal	2.965	233	372	0	56	2.770

Meerjarig verloop

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2020	Boekwaarde per 31 december 2021	Boekwaarde per 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2023
Algemene reserve	514	12	12	12
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	420	384	349	313
Subtotaal overige bestemmingsreserves	2.491	1.776	1.573	1.453
Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	-654	0	0	0
Totaal	2.770	2.172	1.934	1.779

De stand en het gespecificeerde verloop van de voorzieningen kan als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2020
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouw Nijmeegseweg, Venlo	237	83	0	299	21
Voorziening groot onderhoud gebouw Drie Decembersingel, Venlo	250	145	0	149	246
Voorziening groot onderhoud gebouw Oranjelaan, Roermond	1	2	0	1	2
Voorziening groot onderhoud brandw eerkazerne Gennep	76	18	0	1	93
Voorziening groot onderhoud brandw eerkazerne Mook	36	11	0	6	41
Voorziening groot onderhoud brandw eerkazerne Venlo	284	73	0	2	354
Voorziening groot onderhoud brandw eerkazerne Echt	52	14	0	0	66
Voorziening groot onderhoud brandw eerkazerne Weert	91	32	0	1	123
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	1.026	378	0	459	945
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening ouderen-, volw assenen- en jongerenmonitor	109	40	0	149	0
Totaal egalisatievoorzieningen	1.135	418	0	608	945
Totaal	1.135	418	0	608	945

De stand en het gespecificeerde verloop van de overheidsuitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden weergegeven:

Verloopoverzicht overheidsuitkering

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2020
Uzeren Rijn	0	0	0	0	0
Scholing Brandw eer personeel	4	0	0	0	4
Totaal	4	0	0	0	4

Totaaloverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 31 december 2019	Toevoeging	Onttrekking	Specifieke onttrekking	Boekwaarde per 31 december 2020
Reserves	2.965	233	372	56	2.770
Voorzieningen	1.135	418	0	608	945
Overheidsuitkeringen met specifiek bestedingsdoel	4	0	0	0	4
Totaal	4.104	651	372	664	3.719

5.5 Geprognostiseerde (meerjaren-)balans

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het BBV een geprognostiseerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf. Met het opnemen van een geprognostiseerde balans krijgt het bestuur meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Balans per ultimo boekjaar
(bedragen in duizenden euro's)

ACTIVA	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	46.662	49.886	53.099	51.997	49.891	47.457
Financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Totaal vaste activa	46.662	49.886	53.099	51.997	49.891	47.457
Vlottende activa						
Voorraden	31	31	31	31	31	31
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	5.067	5.067	5.067	5.067	5.067	5.067
Liquide middelen	288	288	288	288	288	288
Overlopende activa	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327
Totaal vlottende activa	6.713	6.713	6.713	6.713	6.713	6.713
Totaal activa	53.374	56.599	59.812	58.710	56.604	54.170

Balans per ultimo boekjaar
(bedragen in duizenden euro's)

PASSIVA	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vaste passiva						
Eigen vermogen	2.809	2.965	2.770	2.172	1.934	1.779
Voorzieningen	1.278	1.135	945	1.312	1.360	1.335
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	39.925	41.311	42.572	43.458	43.844	43.730
Totaal vaste passiva	44.012	45.411	46.287	46.943	47.138	46.844
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar	3.587	5.413	7.749	5.992	3.690	1.551
Overlopende passiva	5.775	5.775	5.775	5.775	5.775	5.775
Totaal vlottende passiva	9.362	11.188	13.524	11.767	9.465	7.326
Totaal passiva	53.374	56.599	59.812	58.710	56.604	54.170

5.6 EMU-saldo

Het EMU (Economische en Monetaire Unie)-saldo betreft het vorderingensaldo van de overheid. Uit de meerjarige balansposities van de geprognoseerde meerjarenbalans kan het EMU- saldo meerjarig worden bepaald.

Het EMU-saldo is het saldo van de mutaties in de vorderingen en de mutaties in de schulden van het begrotingsjaar (t) ten opzichte van het begrotingsjaar (t-1), ofwel de som van de mutaties van de vaste en vlottende financiële activa minus de som van de mutaties van de vaste en vlottende schuld.

EMU-saldo

(bedragen in duizenden euro's)

	2019	2020	2021	2022	2023
Mutaties financiële vaste activa	0	0	0	0	0
Mutaties vlottende financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties totale financiële activa	0	0	0	0	0
Mutaties vaste schuld	1.386	1.261	886	386	-114
Mutaties vlottende schuld	1.826	2.336	-1.757	-2.302	-2.139
Mutaties totale schuld	3.212	3.597	-871	-1.916	-2.253
Totaal EMU saldo	-3.212	-3.597	871	1.916	2.253

6 Geraamde baten en lasten per taakveld

Het BBV schrijft voor dat er voor de uitvoeringsinformatie gebruik wordt gemaakt van de bij ministeriële regeling vastgestelde taakvelden conform de gemeenschappelijke regeling, dit om de financiële vergelijkbaarheid te verbeteren in verband met de toegankelijkheid van de uitvoeringsinformatie. De taakvelden hebben betrekking op uiteenlopende taken en daaraan gerelateerde activiteiten waar baten en lasten mee gemoeid zijn.

Taakvelden gemeenten	Omschrijving	Lasten	Baten
0. Bestuur en Ondersteuning			
0.4 Overhead	Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces.	14.346	0
Subtotaal Bestuur en Ondersteuning		14.346	0
1. Veiligheid			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen.	35.121	5.056
	Overige bijdragen overhead		1.041
	Gemeentelijke bijdrage overhead		7.071
	Gemeentelijke bijdrage		30.066
Subtotaal Veiligheid		35.121	43.233
6. Sociaal domein			
6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie. Voor de VRLN gaat het om kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen.	660	660
	Overige bijdragen overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage overhead		0
	Gemeentelijke bijdrage		0
Subtotaal Sociaal Domein		660	660
7. Volksgezondheid en Milieu			
7.1 Volksgezondheid	Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.	16.416	3.117
	Overige bijdragen overhead		800
	Gemeentelijke bijdrage overhead		5.434
	Gemeentelijke bijdrage		13.299
Subtotaal Volksgezondheid en Milieu		16.416	22.650
Totaal		66.543	66.543

Bijlage 1: Gemeentelijke bijdragen

De opbouw van de gemeentelijke bijdragen 2020 is weergegeven in onderstaande tabel. Het verloop over de jaren 2019 - 2023 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Bijdragen 2019 (na wijziging)	Mutaties a.g.v. ingroei 2020	Loonstijging 2020	premie Zvw	Materiële kostenstijging 2020	Aanvulling weerstandsvermogen	Nieuw beleid	Programma Brandweerzorg 2020 - 2023	Bijdragen 2020	Bijdragen 2021	Bijdragen 2022	Bijdragen 2023
Beesel	1.292	27,8	20	6	8	4	5	33	1.395	1.401	1.402	1.406
Bergen	1.421	-12,8	21	7	9	4	6	44	1.500	1.507	1.509	1.515
Echt-Susteren	2.898	-5,2	44	14	18	8	10	91	3.078	3.093	3.098	3.109
Gennep	1.717	-11,9	26	8	10	5	7	51	1.812	1.821	1.823	1.830
Horst aan de Maas	4.405	90,1	68	21	27	13	18	132	4.774	4.796	4.802	4.818
Leudal	3.682	40,6	56	18	23	11	15	110	3.955	3.973	3.978	3.992
Maasgouw	2.322	-48,5	34	11	14	7	8	74	2.421	2.433	2.437	2.446
Mook en Middelaar	522	-25,0	8	2	3	1	3	19	533	536	537	540
Nederweert	1.642	-28,6	24	8	10	5	6	46	1.712	1.720	1.722	1.727
Peel en Maas	4.226	-7,9	64	20	26	12	16	117	4.472	4.491	4.496	4.511
Roerdalen	1.983	-34,6	30	9	12	6	7	62	2.074	2.084	2.088	2.095
Roermond	6.231	1,6	94	30	38	18	24	171	6.606	6.634	6.641	6.662
Venlo	10.962	-85,9	165	52	66	32	41	299	11.530	11.579	11.591	11.628
Venray	4.382	87,5	68	21	27	13	18	129	4.745	4.767	4.772	4.789
Weert	4.943	13,0	75	24	30	14	20	143	5.262	5.285	5.292	5.309
Totaal	52.626	0	797	250	319	153	205	1.520	55.870	56.120	56.188	56.378

Gemeentelijke bijdragen per programmaonderdeel

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de overhead en de programma's

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programmaonderdeel	2019 (na BW)	2020	2021	2022	2023
Overhead	Overhead	11.925	12.505	12.505	12.353	12.353
Subtotaal overhead		11.925	12.505	12.505	12.353	12.353
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0-18	10.173	10.423	10.423	10.423	10.423
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	1.320	1.353	1.353	1.353	1.353
	Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	124	125	125	125	125
	Toezicht houden	0	0	0	0	0
	Onderzoek, kennis en advies	1.387	1.400	1.400	1.400	1.400
Subtotaal Gezondheid		13.004	13.299	13.299	13.299	13.299
Brandweerzorg	Risicobeheersing	2.344	2.439	2.439	2.439	2.439
	Incidentbestrijding en preparatie	21.283	22.999	23.249	23.469	23.659
Subtotaal Brandweerzorg		23.627	25.438	25.688	25.908	26.098
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	2.150	2.651	2.651	2.651	2.651
	Gemeentelijke processen	582	642	642	642	642
	Meldkamer	1.338	1.335	1.335	1.335	1.335
Subtotaal Crisisbeheersing		4.070	4.628	4.628	4.628	4.628
Totaal		52.626	55.870	56.120	56.188	56.378

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's (inclusief overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programmaonderdeel	2019 (na BW)	2020	2021	2022	2023
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0-18	14.133	14.541	14.541	14.499	14.499
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.142	2.199	2.199	2.192	2.192
	Bew aken publieke gezondheid bij incidenten en crisis	238	241	241	240	240
	Toezicht houden	0	0	0	0	0
	Onderzoek, kennis en advies	1.720	1.753	1.753	1.748	1.748
Subtotaal Gezondheid		18.233	18.733	18.733	18.679	18.679
Brandweerzorg	Risicobeheersing	4.161	4.305	4.305	4.292	4.292
	Incidentbestrijding en preparatie	24.300	26.280	26.530	26.680	26.870
Subtotaal Brandweerzorg		28.461	30.585	30.835	30.973	31.163
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.445	3.982	3.982	3.973	3.973
	Gemeentelijke processen	733	801	801	799	799
	Meldkamer	1.753	1.769	1.769	1.764	1.764
Subtotaal Crisisbeheersing		5.932	6.552	6.552	6.536	6.536
Totaal		52.626	55.870	56.120	56.188	56.378

Gemeentelijke bijdrage per gemeente, per programma(onderdeel)

Gemeentelijke bijdragen per gemeente, per programma(onderdeel)

Programma	Programmaonderdeel		Deesl	Bergen	Echt-Susteren	Gennep	Horst aan de Maas	Leudal	Maasgouw
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	14.540.578	468.633	290.247	755.365	389.351	1.171.835	933.943	563.850
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	2.198.850	56.656	55.892	137.733	73.065	176.887	153.842	102.548
	Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	240.872	6.206	6.123	15.088	8.004	19.377	16.853	11.234
	Toezicht houden	0	0	0	0	0	0	0	0
	Onderzoek, kennis en advies	1.752.958	45.650	45.034	110.951	58.867	142.531	123.955	82.610
Subtotaal Gezondheid		18.733.258	577.146	397.295	1.019.138	529.286	1.510.630	1.228.593	760.241
Brandweerzorg	Risicobeheersing	4.305.167	109.192	146.921	65.817	171.003	435.277	363.528	53.076
	Incidentbestrijding en preparatie	26.279.627	567.477	764.745	1.595.174	890.237	2.263.808	1.891.392	1.286.459
Subtotaal Brandweerzorg		30.584.795	676.669	911.667	1.660.990	1.061.240	2.699.085	2.254.920	1.339.535
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.982.388	86.001	115.896	241.745	134.914	343.077	286.638	194.960
	Gemeentelijke processen	800.909	17.296	23.308	48.618	27.133	68.997	57.647	39.209
	Meldkamer	1.768.734	38.197	51.474	107.368	59.921	152.374	127.307	86.589
Subtotaal Crisisbeheersing		6.552.031	141.494	190.677	397.732	221.967	564.448	471.591	320.758
Totaal gemeentelijke bijdrage 2020		55.870.084	1.395.309	1.499.639	3.077.860	1.812.494	4.774.163	3.955.105	2.420.534

Programma	Programmaonderdeel		Mook en Middelaar	Nederweert	Peel en Maas	Roerdalen	Roermond	Venlo	Venray	Weert
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0 - 18	0	437.060	1.213.408	496.963	1.922.839	3.288.671	1.306.325	1.302.093	
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	33.616	71.851	184.681	89.251	241.696	426.631	185.114	209.388	
	Bew aken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	3.682	7.871	20.231	9.777	26.476	46.735	20.278	22.937	
	Toezicht houden	0	0	0	0	0	0	0	0	
	Onderzoek, kennis en advies	8.408	57.887	148.794	71.898	194.760	343.765	149.145	168.704	
Subtotaal Gezondheid		45.707	574.668	1.567.113	667.889	2.385.771	4.105.802	1.660.861	1.703.122	
Brandweerzorg	Risicobeheersing	64.577	151.574	387.292	44.901	563.134	990.069	284.434	474.372	
	Incidentbestrijding en preparatie	338.708	789.192	2.015.409	1.089.495	2.927.554	5.149.965	2.241.289	2.468.723	
Subtotaal Brandweerzorg		403.285	940.767	2.402.701	1.134.396	3.490.688	6.140.034	2.525.724	2.943.094	
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	51.073	119.601	305.434	165.110	443.669	780.473	339.665	374.132	
	Gemeentelijke processen	10.272	24.053	61.427	33.206	89.227	156.963	68.311	75.243	
	Meldkamer	22.684	53.120	135.655	73.332	197.051	346.639	150.858	166.167	
Subtotaal Crisisbeheersing		84.029	196.774	502.515	271.648	729.947	1.284.075	558.834	615.541	
Totaal gemeentelijke bijdrage 2020		533.021	1.712.209	4.472.329	2.073.933	6.606.406	11.529.911	4.745.419	5.261.758	

Lijst van afkortingen

AGS	Adviseur Gevaarlijke Stoffen
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AZC	Asielzoekerscentrum
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (brandweer en crisisbeheersing)
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CEP	Centraal Economisch Plan
CMA	Centraal Meld- en Actiepunt
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CVE	Coördinatoren Verkenningseenheden
EMU	Economische en Monetaire Unie
FIDO	(Wet) Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel leeftijdsontslag
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HPV	Humaan Papillomavirus
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IMOC	Index materiële overheidsconsumptie
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
MER	Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen
MEV	Macro Economische Verkenning
MOTO	Multi Opleiden Trainen & Oefenen
OV	Operationele Voorbereiding
PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
PSH	Psychosociale hulpverlening
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale Uitvoerings Dienst
SI-2T	Snel Interventie Voertuig
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoening
TBC	Tuberculose
THZ	Technische hygiënezorg
VIC	Veiligheids Informatie Centrum
VMO	Vakbekwaamheid, Materieel en Ontwikkeling
VPB	Vennootschapsbelasting

VRLN	Veiligheidsregio Limburg-Noord
VRZL	Veiligheidsregio Zuid-Limburg
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie
WGR	Wet gemeenschappelijk regeling
WHO	World Health Organization
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wrp	Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche
WVD	Waarschuwings- en Verkenningdienst
Zvw	Zorgverzekeringswet